

Nr 197.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående reglering av priserna på fisk under budgetåret 1953/54, m. m.; givna Stockholms slott den 27 mars 1953.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att *dels* antaga härvid fogade förslag till:

- 1) förordning angående reglering av införseln av vissa slag av fisk;
- 2) förordning angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.;

dels bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande statsrådet i övrigt hemställt.

GUSTAF ADOLF.

Hj. R. Nilson.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen begäres bemyndigande att under budgetåret 1953/54 reglera priserna på fisk ävensom fiskexporten enligt i huvudsak de grunder, som tillämpas under innevarande budgetår.

Särskilda författningar föreslås skola utfärdas rörande importen och exporten av fisk m. m.

F ö r s l a g

till

f ör o r d n i n g   a n g å e n d e   r e g l e r i n g   a v   i n f ö r s e l n   a v   v i s s a   s l a g   a v   f i s k .

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Fisk av de slag, som angivas i *bilaga* till denna förordning, får icke införas till riket utan särskilt tillstånd av statens jordbruksnämnd. Vid meddelande av dylikt tillstånd må uppställas sådana villkor för dess tillgodonjutande som prövas vara erforderliga.

Efter bemyndigande av Kungl. Maj:t och enligt grunder, som Kungl. Maj:t fastställer, äger jordbruksnämnden medgiva att varuslag, som omfattas av förordningen, må under villkor som bestämmas av nämnden införas utan tillstånd som i första stycket sägs.

2 §.

Ansökan om införseltillstånd skall avfattas enligt formulär, som fastställs av jordbruksnämnden.

3 §.

När införseltillstånd meddelas, skall därom utfärdas skriftligt bevis. I beviset skall angivas varuslag, den tid under vilken införseln får äga rum, ursprungs- och inköpsland för varan samt de villkor i övrigt som må ha föreskrivits för tillgodonjutande av tillståndet.

4 §.

Stadgandet i 1 § skall icke utgöra hinder för transitering eller annan befordran under tullverkets kontroll eller för uppläggning i frihamn eller å tullager eller provianteringsfrilager; dock må å provianteringsfrilager upplagd vara icke utan medgivande av vederbörande tillståndsmyndighet för varje särskilt fall disponeras annorledes än till fartygs, buss eller luftfartygs proviantering eller utrustning i föreskriven ordning.

Ej heller skall stadgandet ha avseende å

a) vara som införes i egentlig gränstrafik eller under sådana förhållanden att tullfrihet för densamma åtnjutes eller, i fråga om icke tullpliktig vara, skulle, om den varit tullbelagd, ha åtnjutits enligt annan bestämmelse i 5 § tulltaxeförordningen än den under s) upptagna eller enligt 6 eller 8 § i samma förordning; eller

b) vara som enligt föreskrifter, meddelade av generaltullstyrelsen, försändes landvägen antingen över riket från en till annan utrikes ort eller över utlandet från en till annan ort inom riket.

Jordbruksnämnden äger meddela allmänna bestämmelser om ytterligare undantag från stadgandet i 1 §.

5 §.

För i 1 § omförmäld vara som införes till riket och förtullas skall, i den mån Kungl. Maj:t i prisreglerande syfte så förordnar, erläggas avgift (*införselavgift*). Avgiftens storlek bestämmas av Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, av jordbruksnämnden.

6 §.

Bestämmelserna i 5 § skola icke ha avseende å vara, som i föreskriven ordning utlämnas från provianteringsfrilager för fartygs, buss eller luftfartygs proviantering eller utrustning.

Beträffande vara, som införes under sådana förhållanden att tullfrihet för densamma åtnjutes enligt 5, 6 eller 8 § tulltaxeförordningen eller, i fråga om icke tullpliktig vara, skulle ha åtnjutits enligt något av dessa stadganden, om den varit tullbelagd, skall skyldighet att erlægga införselavgift föreligga allenast såvitt fråga är om återinförsel av vara, vid vars utförande erhållits återbäring av förut erlagd införselavgift.

7 §.

Införselavgift skall erläggas till tullverket i den ordning som är föreskriven beträffande tull. Jämväl i fråga om betalningsansånd, ställande av säkerhet samt påföljd för dröjsmål med eller uteblivande av betalning skall angående införselavgift gälla detsamma som rörande tull.

I den mån det med hänsyn till förhållandena finnes lämpligare må jordbruksnämnden dock efter samråd med generaltullstyrelsen förordna att införselavgift i stället skall erläggas till kommunal fiskhamnsförvaltning. Fiskhamnsförvaltning skall i sådant fall vara skyldig att uppbära och till nämnden redovisa dylik avgift.

8 §.

Återbäring av införselavgift må efter ansökan åtnjutas vid utförsel av varan till utrikes ort eller svensk frihamn; dock må, om varan ej utföres i oförändrat skick, återbäring åtnjutas allenast i den omfattning och på de villkor som Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, jordbruksnämnden bestämmer.

Närmare föreskrifter angående ansökan om återbäring samt prövning av sådan ansökan meddelas av Kungl. Maj:t.

9 §.

Därest särskilda skäl föreligga må Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, statens jordbruksnämnd meddela befrielse, helt eller delvis, från skyldighet att erlægga införselavgift så ock medgiva återbäring, helt eller delvis, av sådan avgift jämväl i annat fall än i 8 § sägs.

10 §.

Medel som inflyta genom upptagande av införselavgifter skola i den ordning Kungl. Maj:t föreskriver inlevereras till jordbruksnämnden och enligt Kungl. Maj:ts bestämmande användas för prisreglerande åtgärder på fiskets område.

11 §.

Till riket inkommen vara som på grund av bestämmelserna i denna förordning icke får införas må, därest varan ej enligt 13 § eller enligt lagen om straff för olovlig varuinförsel skall vara förverkad samt hinder ej heller eljest möter mot utförsel av varan, under tullkontroll återutföras enligt de föreskrifter som i tullstadgan äro givna för gods anmält till returfortullning.

Vad i första stycket stadgats gäller även om varan är fri från tull eller annan avgift vid införsel eller om anmälan till utförsel icke gjorts inom föreskriven tid.

12 §.

Skall i denna förordning avsedd vara enligt tullstadgan eller lagen om straff för olovlig varuinförsel eller på grund av stadgande i denna förordning säljas å auktion genom tullverkets försorg, må försäljningen ske endast till någon, som erhållit tillstånd varom i 1 § sägs, eller ock under förbehåll att varan återutföres.

Kan försäljning i enlighet med vad sålunda stadgats ej komma till stånd, skall med varan förfaras på sätt Kungl. Maj:t efter anmälan av generaltullstyrelsen förordnar.

13 §.

Den som utan behörig tullangivning eller medelst vilseledande åtgärder till riket inför eller söker införa vara, som enligt denna förordning icke får införas, straffes med dagsböter.

Vara som någon i strid mot denna förordning olovligen infört eller sökt införa skall förklaras förverkad jämte emballage eller kärl vari den förvaras. Kan egendom, som enligt denna förordning skolat förklaras förverkad, ej tillrättaskaffas gälde den brottslige dess värde. Framgår av omständigheterna att brottet skett av förbiseende, må av domstolens prövning bero, huruvida förverkandepåföljd skall inträda.

I fråga om åtal för förseelse, som avses i första stycket, och talan om förverkande av gods eller värde på grund av föreskrifterna i andra stycket ävensom beslag av gods, som kan antagas vara förverkat, och förfarandet med beslagtaget gods skall vad i allmänhet är stadgat om olovlig införsel av tullpliktig vara äga motsvarande tillämpning.

14 §.

Den som bryter mot villkor för tillgodonjutande av tillståndsbevis eller i strid mot stadgandet i 4 § första stycket disponerar å provianteringsfrilager upplagd vara annorledes än till fartygs, buss eller luftfartygs proviantering eller utrustning i föreskriven ordning straffes med dagsböter.

15 §.

Försäljningssumma för förverkat gods samt belopp som utgivits i stället för sådant gods tillfalla kronan.

16 §.

Närmare föreskrifter rörande tillämpningen av denna förordning meddelas av Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, av jordbruksnämnden.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1953 och gäller till och med den 30 juni 1954.

Bilaga.

Förteckning

över varor, vilka enligt förordningen den 1953 angående reglering
av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur icke få införas till riket
utan särskilt tillstånd.

Statistiskt nr	Varuslag
29: 1	<i>Spillånga</i>
	<i>Färsk eller fryst fisk:</i>
29: 2	fiskfiléer
34	kolja
36	långa
37	makrill
ur 39	rödspätta
40	sill
42	strömming
43	torsk
ur 45	gråsej, horngädda (hornfisk), kummel, lubb, lyrtorsk (bleka), rödtunga, sandskädda (slätta) och vitling.
	<i>Saltad (även därefter torkad) fisk:</i>
47	makrill
48	sill
49	strömming
	<i>Kryddad eller sockersaltad fisk:</i>
52	sill
53	strömming

Förslag
till
förordning angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Fisk, skaldjur och produkter av fisk och skaldjur av de slag som angivas i *bilaga* till denna förordning få icke utföras ur riket utan särskilt tillstånd av statens jordbruksnämnd. Vid meddelande av dylikt tillstånd må uppställas sådana villkor för dess tillgodonjutande som prövas vara erforderliga.

Efter bemyndigande av Kungl. Maj:t och enligt grunder, som Kungl. Maj:t fastställer, äger jordbruksnämnden medgiva att varuslag, som omfattas av förordningen, må under villkor som bestämmas av nämnden utföras utan tillstånd som i första stycket sägs.

2 §.

Ansökan om utförseltillstånd skall avfattas enligt formulär, som fastställs av jordbruksnämnden.

3 §.

När utförseltillstånd meddelas, skall därom utfärdas skriftligt bevis angivande den myckenhet som får utföras, den tid under vilken utförseln får äga rum och de villkor i övrigt som må hava föreskrivits för tillgodonjutande av tillståndet.

Vid utförsel skall tillståndsbeviset företes för tullmyndigheten, som har att på beviset göra anteckning om dagen för utförseln, den myckenhet som utföres och det land till vilket utförseln äger rum.

At förening eller annan sammanslutning, som av Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, av jordbruksnämnden erhållit tillstånd att handhava utförsel av visst eller vissa slags varor, må utförseltillstånd utan begränsning till viss angiven myckenhet meddelas för viss tid eller tills vidare. I fråga om utförsel på grund av dylikt tillstånd skall vad i andra stycket stadgas icke äga tillämpning.

4 §.

Utan hinder av stadgandet i 1 § första stycket må vara utföras:

a) därest i fråga om dess införande till riket 8 § tulltaxeförordningen är tillämplig eller, beträffande tullfritt gods, skulle hava varit tillämplig om varan varit tullbelagd;

b) med fartyg, buss eller luftfartyg, som medförande godset på resa mellan utrikes orter anlöper svensk hamn;

c) under järnvägs eller postverkets kontroll under sådana förhållanden, att enligt 117 § tullstadgan förpassning därå icke erfordras;

d) såsom skeppsproviant eller i och för restaurangrörelse å järnvägståg, färja, buss eller luftfartyg, såvida godset prövas icke överstiga för ändamålet erforderlig myckenhet;

e) av resande eller å transportmedel anställda personer, såvida godset utgöres av förnödenheter som prövas icke överstiga behovet under resan;

f) då godset enligt föreskrifter, meddelade av generaltullstyrelsen, försändes landsvägen antingen över riket från en till annan utrikes ort eller över utlandet från en till annan ort inom riket.

Jordbruksnämnden äger meddela allmänna bestämmelser om ytterligare undantag från stadgandet i 1 § första stycket.

5 §.

För i 1 § omförmäld vara som utföres ur riket skall, i den mån Kungl. Maj:t i prisreglerande syfte så förordnar, erläggas avgift (*utförselavgift*).

Avgiftens storlek bestämmes av Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, av jordbruksnämnden.

6 §.

Vad i 5 § stadgas skall icke äga tillämpning å vara, vilken landvägen annorledes än å järnväg utföres för gränsbefolkningens räkning eller vilken utföres under sådana förhållanden som avses i 4 § första stycket.

7 §.

Uppbörd och redovisning av utförselavgifter verkställas av jordbruksnämnden eller den nämnden därtill bemyndigad. Utförsel av vara för vilken utförselavgift skall utgå må ej ske utan att för tullmyndigheten företes bevis att avgiften erlagts eller deponerats eller att säkerhet för avgiften ställts.

Medel som inflyta genom upptagande av utförselavgift skola enligt Kungl. Maj:ts bestämmande användas för prisreglerande åtgärder på fiskets område.

8 §.

Om särskilda förhållanden föranleda därtill, må jordbruksnämnden meddela befrielse, helt eller delvis, från skyldighet att erlägga utförselavgift så ock medgiva återbäring av sådan avgift.

9 §.

Närmare föreskrifter rörande tillämpningen av denna förordning meddelas av Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, av jordbruksnämnden.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1953 och gäller till och med den 30 juni 1954.

Förteckning

över varor, vilka enligt förordningen den 1953 angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m. icke få utföras ur riket utan särskilt tillstånd.

Statistiskt nr	Varuslag
27—29	Skarpsill (vassbuk), kryddad eller saltad; ävensom sardeller, saltade eller inlagda
29: 1	Spillånga
29: 2—45	Färsk eller fryst fisk
46—51	Saltad (även därefter torkad) fisk
52—54	Kryddad eller sockersaltad fisk
55	Torkad (färsktorkad) fisk
56	Rökt fisk
57—59	Fiskrom, saltad eller på annat sätt beredd
60	Ostron
61—63	Kräftdjur; ävensom musslor
	<i>Konserver av fisk och skaldjur:</i>
315	sardiner och tonfisk; ävensom brissling (sprats) och dylika fiskslag, inlagda såsom sardiner
316	ansjovis
316: 1	inkokt lax
ur 317	andra konserver av fisk och skaldjur
ur 321: 3	Konserver av fiskbullar och fiskfärs

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
27 mars 1953.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HAMMARSKJÖLD, PERSSON, HJALMAR NILSON, LINDELL, NORDENSTAM.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och handelsdepartementen anmäler statsrådet Hjalmar Nilson *vissa frågor angående regleringen av priserna på fisk, m. m.* samt anför därvid följande.

I. Inledning.

I förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk m. m., vilken förordning gäller till och med den 30 juni 1954, är bestämmelser meddelade om handelsreglering — grundad på auktorisation av s. k. producentföreningar — och om prisregleringsavgift på fisk. Enligt kungörelsen den 14 mars 1947 (nr 82) angående allmänt importförbud samt kungörelsen den 9 juni 1950 (nr 324) angående allmänt exportförbud, med i kungörelserna senare vidtagna ändringar och tillägg, fordras i princip tillstånd av statens jordbruksnämnd för import och export av fisk och fiskprodukter.

Genom beslut den 30 maj 1952 bemyndigade Kungl. Maj:t statens jordbruksnämnd att för tiden till och med den 30 juni 1953, i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder som angivits i propositionen nr 96 till 1952 års riksdag samt jordbruksutskottets utlåtande nr 35/1952, anordna reglering av priserna på fisk samt av exporten på fisk av vissa slag ävensom förordna om upptagande av prisregleringsavgift å svenskfångad fisk och importfisk enligt 5 och 8 §§ nyssnämnda förordning. I samma beslut föreskrev Kungl. Maj:t att de lån å 500 000, 2 500 000 och 500 000 kronor, som Kungl. Maj:t genom särskilda beslut år 1946 beviljat de tre s. k. prisregleringsföreningarna, nämligen Ostkustfisk, centralförening u. p. a., Västkustfisk, förening u. p. a., och Sydkustfisk, förening u. p. a., skulle få innehas räntefritt jämväl för tiden den 1 juli 1952—den 30 juni 1953 såvitt gällde lånens halva belopp samt att lånen till återstående del under nämnda tid skulle löpa med 3,5 procent ränta. Kungl. Maj:t föreskrev vidare, att kostnaderna för kvalitetskontroll vid export av fisk och fiskprodukter skulle bestridas i första hand av inflytande kontrollavgifter jämte ett tillskott av

högst 75 000 kronor ur clearingkassan för fisk samt i andra hand av medel, som stode till förfogande för fiskprisregleringsverksamheten. Slutligen be- myndigade Kungl. Maj:t jordbruksnämnden att för bestridande av kostna- derna under budgetåret 1952/53 för en befattningshavare med uppgift att främja fiskexporten disponera ett belopp av högst 75 000 kronor, varav 35 000 kronor från clearingkassan för fisk och 40 000 kronor från reserva- tionsanslaget till Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.

I detta sammanhang torde jag vidare få erinra om att Kungl. Maj:t den 28 september 1951 uppdrog åt jordbruksnämnden att utreda frågan om vilka åtgärder till skydd för försäljningen av fladensill på den svenska marknaden, som kunde anses erforderliga, samt att till Kungl. Maj:t in- komma med de förslag, vartill utredningen kunde ge anledning.

I skrivelse den 20 februari 1953 har *statens jordbruksnämnd* framlagt för- slag till reglering av priserna på fisk under budgetåret 1953/54 m. m. Vid skrivelsen har bland annat fogats en inom jordbruksnämndens fisksektion upprättad promemoria angående åtgärder till skydd för försäljningen av fladensill. Nämnden har anmält, att den i de frågor, som berörts i skrivelsen, dels haft överläggningar med nämndens råd i fiskregleringsfrågor, dels sam- rätt med *fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök* och *statens priskontroll- nämnd*. Sistnämnda båda myndigheter har därvid förklarat sig i sak biträda jordbruksnämndens förslag, fiskeristyrelsen dock icke i vad angår den fort- satta importregleringen för fisk. Styrelsen har i detta avseende ingivit en den 27 februari 1953 dagtecknad framställning. Med anledning av jord- bruksnämndens förslag har vidare *Sveriges fiskares riksförbund* i en skrift den 3 mars 1953 framfört vissa synpunkter på frågan om utrikeshandeln med fisk.

Jag torde här vidare få anmäla, att *Sveriges fiskares riksförbund* i en den 4 augusti 1951 dagtecknad skrift hemställt om åtgärder för att åstadkomma en tillfredsställande inkomstnivå för yrkesfiskarna. Häröver har jordbruks- nämnden avgivit yttrande den 8 april 1952.

II. Regleringen av priserna på fisk, m. m.

Nuvarande förhållanden.

Innebörden av prisregleringen. Prisregleringen innebär i huvudsak att jord- bruksnämnden, i samråd med statens priskontrollnämnd, för västkusten och sydkusten efter överläggning med fiskareorganisationerna därstädes fastställer minimipriser på de viktigaste fiskslagen. Beträffande ostkusten har föreningen Ostkustfisk medgivits rätt att utan nämndens hörande fast- ställa partinoteringar på färsk och frusen strömming. Regleringen förutsätter vidare att fisk, för vilken minimipriser eller garantipriser icke kan utfås, övertages såsom överskott och nyttiggöres av vederbörande prisreglerings- förening. Till denna verksamhet erhåller föreningarna av jordbruksnämnd-

den vissa statliga bidrag, beträffande strömming prisutjämningsmedel och i övrigt s. k. pristillägg. Bidragen utgår för närvarande i princip oberoende av sättet för fisköverskottets tillvaratagande, dock med vissa inskränkningar beträffande exporten. Ett bemyndigande för jordbruksnämnden att utvidga prisregleringen på strömming till foder- och konserverströmming har hittills icke behövt tagas i anspråk. Icke heller har jordbruksnämnden ansett förutsättningar hittills föreligga för genomförandet av en tidigare förordad prisreglering på torsk på ostkusten norr om Blekinge enligt det på väst- och sydkusten gällande systemet. Överläggningar i frågan, vilka ännu icke slutförts, har under det gångna året ägt rum mellan representanter för nämnden och för föreningen Ostkustfisk.

Kostnaderna för prisregleringen täckes i första hand av prisregleringsavgifterna. Dessa utgår för svenskfångad fisk med 5 procent av inköpssumman för fisk, som ilandföres på västkusten och sydkusten, samt med 4 öre per kilogram strömming. För importfisk, som i samband med införsel försäljes på kommunal fiskauktion, utgör avgiften 5 procent av inköpspriset. Avgiften för annan importfisk utgör för färsk och frusen saltvattensfisk 5 procent av värdet enligt tulltaxeförordningen, för islandssill 4,6 öre per kilogram av nettovikten samt för annan beredd importsill 3,6 procent av nyssnämnda värde. Avgiften på importfisk är så avvägd, att den i stort sett motsvarar den avgift, som utgår för svenskfångad fisk.

Prisregleringsföreningarnas behov av rörelsemedel täckes till stor del av de förut omförmälda statslånen. Föreningen Västkustfisk och föreningen Sydkustfisk åtnjuter enligt Kungl. Maj:ts beslut den 9 maj 1947 och den 9 juni 1950 därutöver rätt att i riksbanken mot sedvanlig ränta erhålla lån intill 2 500 000 respektive 2 000 000 kronor.

Fångst- och prisutvecklingen m. m. Jordbruksnämnden lämnar i sin skrivelse inledningsvis vissa uppgifter rörande fångst- och prisutvecklingen inom fisket, exporten av fisk och fiskprodukter, fiskkonsumtionen inom landet, prisutvecklingen för fiskets förnödenheter samt lönsamheten inom fisket.

Vad angår *fångstutvecklingen* framgår av nämndens uppgifter, att det svenska havsfiskets avkastning under åren 1950 och 1951 utgjorde cirka 187 och 183 miljoner kilogram med ett värde av omkring 102 och 110 miljoner kronor. Fångsten under år 1952 beräknas komma att uppgå till cirka 192 miljoner kilogram med ett värde av i runt tal 115 miljoner kronor.

Till belysande av *fiskprisernas utveckling* har nämnden upprättat en tablå över de genomsnittliga fiskarepriserna samt minimipriserna på fisk under liden juli 1948—september 1952. Priserna i denna tablå, vilken såsom *bilaga 1* torde få bifogas detta protokoll, avser västkustfisk av olika slag, torsk och sill vid sydkusten ävensom partipriserna på strömming i Stockholm, allt kvartalsvis.

Beträffande den prisutveckling, som framgår av tablå, anför nämnden följande.

För västkustens vidkommande har skett en fortsatt, i vissa fall rätt betydande höjning av priserna på de särskilda fiskslagen. Beträffande sill är prishöjningen genomgående, medan för torsk och makrill en prissänkning förekommit under tredje kvartalet 1952. Genomsnittspriset på västkusten för all fisk har under andra och tredje kvartalen 1952, jämfört med motsvarande kvartal 1951, stigit med omkring 10 procent. För första kvartalet 1952 redovisas däremot en nedgång, beroende på de under kvartalet förhållandevis stora sillfångsterna. På sydkusten har prisfluktuationerna i stort sett visat samma tendenser som på västkusten. Särskilt må uppmärksammas, att prishöjningen under år 1952 på det därstädes viktigaste fiskslaget, nämligen torsken, varit ganska stor.

Minimipriserna har under det gångna året varit föremål för vissa höjningar. Dessa har föranletts av, bland annat, ökade kostnader för fisket samt den allmänna fördyringen i levnadsomkostnaderna. Prishöjningarna har på västkustsill samt på torsk och sill på sydkusten trätt i kraft i mitten av december 1951 samt på annan västkustfisk än sill i början av mars 1952.

I detta sammanhang upplyser nämnden, att fångstbegränsningar i likhet med vad som var fallet under år 1951 upprätthållits under år 1952 i fråga om västkustsill och makrill samt tidvis även beträffande strömming. Även på torsk och sill på sydkusten har tidvis upprätthållits en viss fångstbegränsning.

Vidare anför nämnden, att *exporten av fisk och fiskprodukter* — inklusive den utrikes ilandföringen till och med november månad — under år 1952 beräknas ha uppgått till 86,2 miljoner kilogram till ett värde av 54,6 miljoner kronor, medan motsvarande tal för år 1951 utgjorde 73,1 miljoner kilogram och 48,1 miljoner kronor. Härvid påpekar nämnden, att ilandföringen av fisk i utlandet ökats med omkring 8 miljoner kilogram. Exporten till Östtyskland av fisk och fiskprodukter har under år 1952 ytterligare ökats och uppgick värdemässigt till drygt 48 procent av den totala kommersiella fiskexporten. Beträffande exporten ävensom importen av fisk och fiskprodukter hänvisar nämnden i övrigt till en inom nämnden upprättad sammanställning, vilken som *bilaga 2* torde få fogas till detta protokoll.

I fråga om *konsumtionen inom landet av fisk och fiskprodukter* anför nämnden, att denna enligt en ny beräkningsmetod, efter avdrag för svinn, år 1950 uppgick till totalt 106 miljoner kilogram, medan för år 1951 preliminärt redovisas 103 miljoner kilogram. För år 1952 räknar nämnden uppskattningsvis med ungefär samma konsumtion som under år 1951. Konsumtionsvärdet år 1952 beräknas preliminärt överstiga 1951 års tal med omkring 14 procent för fisk och fiskprodukter av alla slag samt med 12,5 procent för färsk fisk.

Beträffande *prisutvecklingen för fiskets förnödenheter* framhåller nämnden, att en stabilisering av prisnivån synes ha skett under år 1952 med en under senare tid skönjbar tendens till prissänkningar. Sålunda har priset på 45-kilos fisklådor sjunkit från 3 kronor 75 öre till 2 kronor 40 öre. Priset på motorbrännolja är oförändrat jämfört med priset i slutet av januari 1952 och utgör 23 öre per liter (i O-zon). De genomsnittliga priserna på fiskredskap har år 1952 varit något lägre än motsvarande priser år 1951.

Nämnden påpekar vidare, att lönsamheten inom fisket även under det gångna året varit föremål för undersökningar med ledning av material från självdeklarationer. Undersökningarna ger vid handen, att nettointäkterna av fisket år 1950, jämfört med år 1949, genomsnittligt minskats på ost- och västkusten, medan en ökning förekommit på sydkusten. Vidare har fiskareorganisationerna på väst- och ostkusten företagit särskilda undersökningar av fladen- och makrillfiskets samt strömmingsfiskets lönsamhet år 1951 jämfört med år 1950. Av dessa undersökningar framgår, att en avsevärd lönsamhetsförbättring ägt rum i fråga om fladenfisket samt att även för strömmingsfiskets del en förbättring kommit till stånd.

Vad slutligen angår *det ekonomiska resultatet av statens hittillsvarande verksamhet i fråga om prisregleringen av fisk* åberopar nämnden en inom denna upprättad tablå, vilken som *bilaga 3* torde få bifogas statsrådsprotokollet. Tablån utvisar, bland annat, att å prisregleringsverksamheten per den 1 januari 1953 föreligger en behållning av cirka 4 miljoner, medan behållningen ett år tidigare utgjorde ej fullt 2,3 miljoner kronor. Under år 1952 har i regleringsavgifter influit omkring 4 miljoner kronor, varav drygt 1,3 miljoner kronor utgjorts av importregleringsavgifter. Att ett belopp av sistnämnda storlek kunnat uppnås anser nämnden i viss mån bero på att under andra halvåret 1952 en tidigare eftersläpning av ifrågavarande avgifter minskats i samband med att uppbörden av avgifterna överflyttats på tullverket. Härtill kommer, att avsättningsmöjligheterna för fisk, i synnerhet genom export, även under det gångna året varit relativt gynnsamma. Utbetalningarna av pristillägg och prisutjämningsmedel för fisköverskott har därför rätt avsevärt understigit summan av de under året influerna regleringsavgifterna. Av tablån framgår vidare, att för väst- och sydkustens prisregleringsområden summan av de regleringsavgifter, som influit inom respektive områden efter systemets införande, överstiger utgifterna vid årsskiftet i form av pristillägg m. m. med omkring 240 000 respektive 500 000 kronor, medan för strömmingsregleringen på ostkusten underskottet från årsskiftet 1951/52 ökats med omkring 350 000 kronor och nu utgör drygt 1 100 000 kronor.

De tre prisregleringsföreningarnas ekonomiska ställning betecknas av nämnden som relativt tillfredsställande. Föreningarna Ostkustfisk och Sydkustfisk hade vid senaste årsskiftet endast obetydliga varulager, medan föreningen Väst kustfisk redovisade ett ganska betydande lager av huvudsakligen salt sill.

Frågan om fortsatt prisreglering m. m.

Jordbruksnämndens överläggningar med berörda parter. I sin skrivelse meddelar nämnden, att den vid överläggningar med representanter för vederbörande fiskareorganisationer samt sammanslutningar av fiskhandlare och saltsillhandlare m. fl. berett dessa tillfälle att framföra sina synpunkter på frågan om en fortsatt prisreglering på fisk efter utgången av budgetåret

1952/53. Överläggningar i ämnet har därjämte ägt rum med nämndens råd i fiskregleringsfrågor.

Beträffande vad som förekommit vid dessa överläggningar anför nämnden inledningsvis, att det från fiskareorganisationernas sida framhållits, att behov föreligger av en fortsatt prisreglering på fisk. Denna reglering innebär bland annat, att nämnden, om förutsättningar därför föreligger, äger rätt att dels utvidga prisregleringen att omfatta foder- och konservströmming samt på sydkusten ilandförd makrill, horngädda och skrubba, dels ock genomföra prisreglering på torsk för ostkusten norr om Blekinge enligt det för väst- och sydkusten gällande systemet.

Nämnden upplyser vidare, att fiskareorganisationerna allmänt uttalat önskemål om att vid utbetalning till regleringsföreningarna av pristilllägg och prisutjämningsmedel andra bedömningsgrunder skall komma till användning än de, som inrymmes i gällande direktiv för avvägningen av garantipriserna på fisk. Från västkustfiskarehåll har i detta sammanhang anmälts, att man avsåg att snarast upptaga detta spörsmål till diskussion och därefter till nämnden inkomma med eventuella förslag i ämnet. Vidare har föreningen Ostkustfisk hos nämnden anhållit, bland annat, att en utredning måtte verkställas dels för att belysa fiskarnas, närmast då strömmingsfiskarnas, inkomstförhållanden, dels ock för att klarlägga i vad mån målsättningen för de prisreglerande åtgärderna uppnåtts. Skulle utredningen i sistnämnda hänseende ge negativt resultat, har föreningen hemställt, att åtgärder måtte vidtagas för att förverkliga ifrågavarande målsättning. Om kostnaderna härför icke kan bestridas av behållningen i prisregleringskassan för fisk, bör enligt föreningens mening underskottet täckas genom anslag på riksstaten. Föreningarna Ostkustfisk och Sydkustfisk har vidare anhållit, att de även under nästa budgetår skall få åtnjuta räntefrihet för halva beloppet av de till dem utlämnade statslånen. Föreningen Västkustfisk har i detta avseende framfört önskemål om räntefrihet till lånens hela belopp. Till stöd härför har föreningen framför allt åberopat de betydande ränteförluster, som åsamkats den under det gångna året och som även framdeles kan komma att uppstå på utestående exportfordringar, ävensom de premiekostnader, som sammanhänger med erhållen exportkreditgaranti. Sistnämnda förening har även anhållit, att det av föreningen erhållna statslånet måtte höjas till 5,5 miljoner kronor för att bereda föreningen ytterligare rörelsekapital.

Nämnden meddelar även, att färskfiskhandelns representanter i stort sett, liksom tidigare, vitsordat lämpligheten av det nuvarande prisregleringsystemet. Representanter för konservindustrien har förklarat sig i princip ej ha något att erinra mot en fortsatt prisreglering men har framhållit betydelsen av att fångstbegränsningarna inom fisket mera avpassas efter industriens behov. Slutligen har från saltsillhandlarnas sida bland annat framhållits vikten av att åtgärder vidtages för en rationalisering av sillfisket, innebärande att nuvarande fångstransonering ersättes med en begränsning av antalet i fisket deltagande båtar.

Jordbruksnämndens förslag. För egen del anför nämnden i sin skrivelse, att den funnit övervägande skäl tala för att det nuvarande systemet för prisreglering av fisk skall bibehållas även under budgetåret 1953/54. Enligt nämndens mening finns det anledning antaga, att föregående års relativt goda avsättningsmöjligheter icke kommer att bestå under innevarande år. På exportmarknaden har sålunda redan nu vissa tendenser gjort sig gällande, som tyder på att en sänkning av prisnivån kan komma att ske. I detta sammanhang erinrar nämnden vidare om de svårigheter, som under den senaste tiden uppkommit i fråga om exporten av fisk till Östtyskland.

Nämnden framhåller vidare, att under det gångna året fortsatta ansträngningar gjorts att öka fiskkonsumtionen inom landet. Härom anför nämnden följande.

Ansträngningarna att öka fiskkonsumtionen inom landet har skett, bland annat, genom ett ökat tillhandahållande av en mera lagringsduglig vara. Sålunda har exempelvis avsättningen under året av makrill kunnat främjas genom att denna i större utsträckning än tidigare försåls i rensat skick. Vidare har åtgärder vidtagits, som varit ägnade att öka konsumtionen av sydkusttorsk. Åtgärderna har bestått däri, att regleringsföreningen på sydkusten under överskottsperioder till partihandeln av egna medel utbetalat bidrag till kostnaderna för fryshuslagring av torskfilé. Denna har sedermera vid bristtillfällen funnit avsättning inom landet, ej minst i Norrland. Genom denna anordning har importen under året av färsk och frusen fisk i viss omfattning nedbringats, varjämte en minskning kunnat ske av torsköverskottet på sydkusten. Nämnden har för avsikt att innevarande år med bidrag av prisregleringsmedel stödja en fortsatt dylik fryshuslagring av torskfilé på sydkusten. I avsättningsbefrämjande syfte har nämnden vidare utfärdat bestämmelser om frivillig kvalitetskontroll av på västkusten för den inhemska marknaden avsedd saltad fladensill och saltad höstsill ävensom av sådan fiskfilé på sydkusten, som beredes för försäljning inom landet. Kontrollen ombesörjes av den för exportkontrollen av fisk utsedda personalen. Vid sidan av nu nämnda åtgärder anser nämnden, att en utvidgning av fiskmarknaden inom landet kan vinnas genom propaganda och upplysningsverksamhet. Denna verksamhet har hitintills bedrivits endast i mera begränsad omfattning. För att det avsedda syftet skall nås är det enligt nämndens uppfattning av vikt, att verksamheten intensifieras och möjligheter skapas för att bedriva en mera regelbunden fiskpropaganda. I organisatoriskt avseende föreligger enligt nämnden numera förutsättningar för en riksomfattande propaganda genom tillkomsten år 1952, på statsmaktens initiativ, av centralnämnden för fiskpropaganda. Jordbruksnämnden anser det angeläget, att statliga medel skall kunna erhållas för att möjliggöra att syftet med denna institution förverkligas.

Med hänsyn till prisregleringsverksamhetens omfattning tillstyrker jordbruksnämnden, att regleringsföreningarna även under nästa budgetår får disponera hela det dem tillerkända lånekapitalet, däribland den till föreningen Västkustfisk och föreningen Sydkustfisk beviljade riksbankskrediten. Nämnden anser, att plan för de egentliga lånens amortering bör fastställas först längre fram, sedan föreningarna själva hunnit samla erforderligt kapital för rörelsens bedrivande.

Vad angår föreningen Västkustfisks hemställan om ytterligare rörelseme-

del vitsordar nämnden, att föreningen under andra halvåret 1952 varit i stort behov av ytterligare sådana medel för sin verksamhet. Under denna tid nödgades nämligen föreningen på grund av utestående exportfordringar, särskilt avseende Östtyskland, upplåna betydande belopp för att kunna verkställa avräkning med sina leverantörer. Härtill kommer, att under de senaste åren en successiv ökning skett av föreningens omsättning och därmed även av föreningens engagemang. Enligt nämndens mening synes skäl därför föreligga för en ökning av föreningens rörelsekapital. Nämnden anser sig emellertid icke böra biträda föreningens hemställan om en höjning av statslånet utan tillstyrker, att den föreningen tillerkända riksbankskrediten höjes till ett belopp av högst 5,5 miljoner kronor.

Beträffande den av regleringsföreningarna begärda räntefriheten anför nämnden, att den — med hänsyn till i tidigare propositioner gjorda uttalanden i ämnet — icke anser sig böra förorda, att föreningarna skall befrias från att under nästa budgetår betala ränta på lånens fulla belopp. Däremot hemställer nämnden, att föreningarna på grund av de svårigheter, under vilka de alltjämt har att arbeta, även under nästa budgetår skall bibehållas vid förmånen att vara befriade från skyldighet att betala ränta på lånens halva belopp.

I fråga om medelsbehovet för att upprätthålla prisregleringen under tiden till den 1 juli 1954 förutsätter nämnden, att detta skall kunna täckas av den behållning å ej fullt 4 miljoner kronor, som vid årsskiftet förelåg på prisregleringsverksamheten, samt av de prisregleringsavgifter, som därefter kan inflyta. Enligt nämndens mening erfordras sålunda alljämt bemyndigande att upptaga regleringsavgifter enligt i huvudsak samma grunder som för närvarande.

Vad slutligen beträffar föreningen Ostkustfisks hemställan om en utredning rörande strömmingsfiskarnas ekonomiska ställning ifrågasätter nämnden, om icke en sådan utredning bör komma till stånd. Nämnden upplyser i detta sammanhang, att tillgängligt material ger vid handen att inkomstnivån för strömmingsfiskarna understiger inkomstnivån vid det större havsfisket. Detta förhållande har föranlett nämnden att genom relativt generösa utbetalningar av prisutjämningsmedel för överskottsströmming söka bidra till ett förbättrat ekonomiskt utbyte av strömmingsfisket. Ostkustfisket har sålunda — bortsett från de fonder å tillhoppa 543 168 kronor, som vid prisregleringssystemets införande ställdes till ostkustens förfogande — ur prisregleringskassan för fisk erhållit drygt 1 100 000 kronor utöver influtna regleringsavgifter för prisutjämning av överskottsströmming. Härjämte bör enligt nämndens mening beaktas det stöd, som strömmingsfiskarnas organisationer sedan ett flertal år åtnjuter genom att förstahandsförsäljningen av strömming förbehållits dem. Vidare erinrar nämnden om att auktorisationsfrågan på ostkusten är föremål för prövning av 1951 års fiskhandelsutredning. Nämnden anför i övrigt följande.

Redan med hänsyn till att strömmingsfisket av den enskilde fiskaren ofta bedrivs i blygsam omfattning och endast under begränsade tider av året,

synes det icke rimligt att man enbart genom prisstödet för strömmingen skall söka tillförsäkra strömmingsfiskarna i gemen en med övriga befolkningsgrupper likvärdig levnadsstandard. Sannolikt skulle icke heller de medel, som enligt hittills gällande principer står till förfogande för en fiskprisreglering, ens tillnärmelsevis räcka till för att bekosta ett prisstöd i dylikt syfte. Vid en bedömning av strömmingsfiskarnas möjligheter att uppnå den åsyftade levnadsstandarderna måste uppenbarligen även beaktas de förutsättningar, som kan föreligga att ytterligare rationalisera strömmingsfisket. Hänsyn bör vidare tagas till de inkomster, som strömmingsfiskarna i enskilda fall kan erhålla av andra fisken samt av jordbruk och dylikt.

Ett värdefullt material för en dylik bedömning skulle enligt nämndens mening kunna framkomma vid en utredning sådan som den, vilken föreslagits av föreningen Ostkustfisk. En dylik utredning skulle, bland annat, kunna taga sikte på att närmare klarlägga ostkustfiskarnas arbets- och inkomstförhållanden. Den skulle vidare, i den mån bristande inkomster konstaterades, kunna bidra till att belysa orsakerna härtill ävensom redovisa de olika åtgärder, som borde och kunde vidtagas för att höja fiskarnas levnadsstandard. Med hänsyn till att en utredning av detta slag uppenbarligen måste komma att avse även förhållanden, som faller utanför prisregleringarnas ram, har nämnden icke velat själv besluta om en sådan. Nämnden anser sig sålunda böra underställa Kungl. Maj:t frågan, huruvida en utredning skall komma till stånd och på vilket sätt den bör utföras. Enligt nämndens mening bör utredningen verkställas av annan än nämnden.

Skydd för avsättningen inom landet av fladensill.

Fångst- och marknadsförhållandena m. m. I den vid jordbruksnämndens skrivelse fogade, inom nämndens fisksektion utarbetade promemorian framhålls inledningsvis, att konsumtionen av saltsill inom landet före det senaste världskriget huvudsakligen var inriktad på islandssill, medan den svenskfångade sillen till övervägande del fann avsättning utomlands, främst i färskt tillstånd. Den importerade sillen mötte knappast någon konkurrens av svenskfångad sill på den inhemska marknaden. Det svenska islandssillfisket var i förhållande till den totala sillkonsumtionen i Sverige av ringa betydelse. Kriget och avspärrningen medförde emellertid, att importen successivt minskades för att slutligen helt upphöra. Det svenska fiskets intensifierades och den svenskfångade sillen fick, så långt den förslog, tillgodose det inhemska behovet. När avspärrningen hävdades våren 1945, blev det åter möjligt att importera saltsill. De svenska västkustfiskarna upptog samma år ett sillfiske på Fladen Ground, vilket så småningom ledde till en betydande beredning av saltsill av god kvalitet. Från denna tid börjar konkurrensen på den inhemska marknaden mellan importsillen och fladensillen samt därmed även den svenska fiskarkårens krav på avsättningskydd för fladensillen.

Promemorian innehåller utförliga uppgifter i fråga om fångst- och marknadsförhållandena samt hittillsvarande statliga åtgärder till stöd för avsättningen av fladensill. Av dessa uppgifter torde här få återgivas följande.

Fladensillen har fått sitt namn av Fladen Ground, ett ouråde i nordvästra Nordsjön, där den huvudsakligen fångas. Avståndet från svenska väst-

kusten till Fladen Ground utgör 350—400 sjömil. Fångsten av fladensill pågår vanligen från mitten av juli till utgången av september.

Antalet svenska båtar, som under de senaste åren deltagit i fladenfisket, har som regel utgjort något över 250, representerande den modernaste delen av västkustens fiskeflotta. I 1950 års fladenfiske beräknas ha deltagit 1 650—1 700 fiskare eller inemot fjärdedelen av antalet yrkesfiskare på västkusten.

Den totala fångstmängden har under åren 1946—1950 hållit sig omkring 20 000 ton. År 1951 ökades fångsten till 31 800 ton. För år 1952 beräknas en fångstkvantitet av 32 500 ton. De senaste årens starka fångststegring får ses mot bakgrunden av en kraftig ökning av direktlandningar i utlandet jämte en höjning av fångstransonerna. Totalfångstens förstahandsvärde uppgick under åren 1947—1950 till mellan 7 och 9 miljoner kronor per år. För vartdera av åren 1951 och 1952 utgör motsvarande värde cirka 13 miljoner kronor. Medelpriset har i stort sett varierat mellan 35 och 45 öre per kilogram. Fladensills andel av västkustens totala sillfiske utgjorde, såväl kvantitets- som värdemässigt, år 1951 46 procent och åren dessförinnan i allmänhet 30—35 procent. Av västkustfiskets totala förstahandsvärde har fladenfisket utgjort närmare 20 procent åren 1951 och 1952 samt 10—13 procent under de föregående åren. Beträffande fladenfiskarnas nettobehållning av fisket kan allmänt sägas, att fladenfisket med hänsyn till säsongens längd och fiskets omfattning för närvarande lämnar västkustfiskarna det ur ekonomisk synpunkt bästa utbytet. Bortsett härifrån har fladenfisket även betydelse för det övriga västkustfiskets lönsamhet genom att en överdimensionering undviks av övrigt sommarfiske.

Fladensillen har framförallt fått *användning* som färsksil och saltsil. Däremot har den i förhållandevis obetydlig utsträckning efterfrågats för konservberedning och rökning. I den mån andra avsättningsmöjligheter ej förelegat eller den ilandförda fångsten varit av otillfredsställande kvalitet har sillen kommit till användning för tillverkning av sillolja och sillmjöl. Användningen av landade fångster av fladensill under år 1951 framgår av tablån å s. 19.

Av fladensillen har *den inhemska marknaden* tagit hand om cirka 8 000 ton åren 1947, 1949 och 1951 samt cirka 10 000 ton åren 1950 och 1952. Av särskilda skäl kunde år 1948 avsättas ej mindre än 16 000 ton.

Främst under de senaste åren har emellertid huvuddelen av fladenfångsterna avsatts på *den utländska marknaden*. Exportandelen utgjorde år 1951 74 och år 1952 68 procent. Av allt större betydelse för avsättningen har fiskarnas direktlandningar i utlandet varit. Den största marknaden för fladensillen har Östtyskland utgjort. Allmänt torde kunna sägas, att den svenska fladensillen har ett gott anseende på exportmarknaden. Exporten av sill är emellertid främst beroende av utvecklingen utav direktlandningarna samt av de ekonomiska och handelspolitiska förhållanden, som berör de viktiga avnämarländerna.

Flertalet av de *statliga stödåtgärder*, som är ägnade att befrämja avsättningen av fladensill, utgör ett led i den allmänna marknadsregleringen på fiskets område. Så är bland annat fallet med den statliga prisregleringen, i vilken fladensillen ingår som ett av de viktigaste objekten. Minimipriser gäller både för sill, som försäljes på färskmarknaden, och för sill avsedd för saltning och konservering m. m. I pristillägg för överskottssill under fladensäsongen har under de senaste sex åren utbetalats i genomsnitt omkring 450 000 kronor om året, medan i regleringsavgifter på sådan sill influtit i medeltal 200 000—250 000 kronor årligen.

	Totalfångst (I Sverige och utlandet landade fångster)		I Sverige landade fångster	
	ton	%	ton	%
Saltning	15 336	48·2	15 336	64·5
därav för Sverige	5 795	18·2	5 795	24·4
» » export	9 541	30·0	9 541	40·1
Färskmarknaden	15 475	48·7	7 432	31·3
därav för Sverige	1 506	4·7	1 506	6·4
» » export	5 926	18·7	5 926	24·9
» direktlandn. i utlandet	8 043	25·3	—	—
Konservindustrin	671	2·1	671	2·8
Silloljefabrikerna	325	1·0	325	1·4
Summa	81 807	100·0	23 764	100·0

Gäilande förbud mot försäljning av islandssill under viss tid har verksamt främjat avsättningen av salt fladensill på den inhemska marknaden.

Av betydelse för avsättningen av fladensill på den inhemska marknaden är vidare fördelningen av importen av salt, sockersaltad eller kryddad sill mellan olika importörer. I detta avseende har tidigare tillämpats vissa kvoteringsregler. Med de sillevererande länderna (Island, Nederländerna, Norge, Storbritannien) har emellertid från och med år 1950 årligen överenskommits om en s. k. globalkontingent för import till landet av ifrågavarande sillsorter. Globalkontingenten ger de olika importörerna friare möjlighet att välja inköpsland och sillslag. För att ernå en ur marknadssynpunkt smidig anpassning av importen har kvoteringsregler mellan importörerna i huvudsak undvikits efter globalsystemets införande.

I promemorian framlagda förslag. Enligt promemorian torde förutsättningar finnas för att svenska fiskare under överskådlig tid kommer att bedriva sillfiske vid Fladen Ground och angränsande fiskefält. Tillgången på sill på fångstplatserna torde även i fortsättningen av allt att döma bli riklig. Den förefintliga fiskeflottans kapacitet kan mer än väl förse den inhemska marknaden med erforderliga kvantiteter. Härtill kommer, att kvaliteten på fladensillen är sådan, att efterfrågan föreligger för konsumtion i såväl saltat som färskt tillstånd. De ilandförda fångsterna har i allmänhet kunnat avsettas för färskkonsumtion eller beredning. Vidare framhålles att, även om fiskarna icke alltid ansett de uppnådda priserna tillfredsställande, lönsamheten för detta fiske får betraktas som relativt god.

I promemorian anföres, att man för närvarande torde böra eftersträva en försäljning av salt fladensill inom landet motsvarande omkring 200 000 lådor (80 000 tunnor). Utvecklingen av det svenska islandsfisket utgör emellertid en osäkerhetsfaktor i detta sammanhang. En expansion av detta fiske torde nämligen inverka på fladenfisket och dess avsättningsmöjligheter i Sverige. Det förutsättes dock, att stödet för avsättningen av fladensill icke får medföra hinder för en ytterligare utveckling av svenskt islandsfiske.

Vid övervägande av föreliggande spørsmål är det enligt promemorian lämpligt att välja utvägar, som på lång sikt kan underlätta och främja avsättningen av fladensill och som tar sikte på en marknadsmässigt naturlig

utveckling. Målet på lång sikt bör sålunda vara att trygga och utveckla avsättningen av fladensill på den inhemska marknaden på grundval av fladensillens egen konkurrenskraft. Som avgörande för denna betecknas sillens kvalitet och pris.

Vad först angår *kvaliteten* på fladensillen anföres i promemorian, att denna successivt förbättrats. Ytterligare förbättringar anses emellertid vara möjliga. I detta sammanhang ifrågasättes sådana åtgärder som skärpning av kvalitetsbestämmelserna vid prisdifferentiering, ökad övergång till sjösaltning samt förbättring av den statliga kvalitetskontrollen. Beträffande *priset* påpekas, att det relativt stora avståndet till fiskeplatserna liksom de betydande investeringarna i båtar och redskap medfört, att kostnaderna för fisket är förhållandevis höga. Med hänsyn till önskvärdheten av att i fisket deltagande båtar rationellt utnyttjas förordas, att en översyn av bestämmelserna om fångstransonering skall övervägas. Ett sätt att nedbringa produktionskostnaderna anges vidare vara att i ökad utsträckning övergå till sjösaltning.

I promemorian framhålles vidare betydelsen av att man — med hänsyn till fladenfiskets omfattning — icke genom ett alltför stort statligt prisstöd påverkar produktionen och därmed behovet av att finna ökade möjligheter för avsättning av varan. Behov av sådant stöd kan icke heller anses föreligga. Vissa statliga ingripanden på kort sikt torde emellertid erfordras för att ytterligare befästa fladensillens plats på den svenska marknaden. Dessa ingripanden bör enligt promemorian inriktas på att begränsa tillgången på de med fladensillen konkurrerande sillslagen.

Med utgångspunkt härifrån diskuteras i promemorian olika alternativ för importreglering av saltsill. Ett av dessa alternativ utgör en kvantitativ importreglering med maximering av totalkvantiteten. Detta förutsätter, att kvotering av importen genomföres. Ett annat alternativ är att lämna importmedgivanden för varje importör i proportion till hans köp av fladensill under konsumtionsåret utan totalmaximering av importkvantiteten. I promemorian framhålles, att det hävdvunna tillvägagångssättet vid inköp av utländsk islandssill i hög grad minskar möjligheterna att genom kvotering något så när riktigt avpassa importen efter avsättningen av fladensill. Islandssillen förhandskontrakteras redan i början av året. Ett beslut om kvotmässig reglering av importen av islandssill måste därför med hänsyn till importörerna rimligen meddelas långt innan man kan bilda sig en uppfattning om årets fladenfiske samt om möjligheterna att avsätta fladensillen. Övervägande skäl anses därför tala för att möjligheten bibehålles att genom ett licensförfarande följa och, där så visar sig nödvändigt, även kvantitativt reglera och kvotera importen. Behovet av en dylik reglering torde dock i väsentlig mån komma att minskas vid ett genomförande av vissa i det följande föreslagna säsongmässiga regleringar.

Några förutsättningar att genom tullar eller andra importavgifter bereda marknadsskydd för fladensillen anses icke föreligga för närvarande. Anledningen därtill är, bland annat, att priserna på islandssill och fetsill, vilka sill-

sorter främst konkurrerar med fladensillen, ligger på en högre nivå. Vid ändrade prisrelationer kommer dock frågan om importavgifter, närmast då sådana av säsongmässig karaktär, i ett annat läge.

Avsättningen av fladensill kan enligt promemorian på kort sikt även främjas genom särskilda marknadsregleringar, vilka för viss tid reserverar den inhemska marknaden för försäljning av denna vara. En säsongmässig importspärr anses kunna upprätthållas med stöd av en importreglering av nuvarande struktur och bör därvid genomföras på sådant sätt, att licenser ej lämnas för import under viss tid. Härvid bör islandssillen undantagas, för att olägenheter vid fördröjd import av denna vara skall kunna undvikas. För att islandssillen icke marknadsmässigt skall få ett bättre utgångsläge än övrig importsill synes förbudet mot försäljning av islandssill böra bibehållas. Måhända bör även i lämplig form samt om möjligt efter överenskommelser med berörda parter ett förbud meddelas att intill viss tidpunkt före försäljningsförbudets hävande distribuera islandssillen i handelns tidigare led. Förbudet mot försäljning av islandssill föreslås även i fortsättningen skola tillämpas från den 1 augusti och gälla längst till och med utgången av september. Under denna tid bör en importspärr upprätthållas genom att licenser ej meddelas för import av annan sill än islandssill.

I promemorian uttalas till sist, att det med hänsyn till de speciella förhållanden, som råder på saltsillmarknaden, synes önskvärt att en närmare kontakt mellan producenter och handeln kommer till stånd för mera regelbunden diskussion av de frågor, som sammanhänger med fladensillens avsättning. Ett dylikt samarbete skulle kunna åstadkommas genom initiativ från jordbruksnämndens sida, eventuellt genom tillskapandet av en särskild kommitté.

Jordbruksnämndens framställning. I sin skrivelse den 20 februari 1953 lämnar nämnden en redogörelse för vissa överläggningar, som under utredningen av frågan om fladensillens avsättning ägt rum med av frågan berörda parter. Nämnden anför härom följande.

Representanter för Svenska västkustfiskarnas centralförbund har uttalat, bland annat, att — utöver nu gällande »globala» importkontingent på 14 500 ton — en import av salt, sockersaltad och kryddad sill borde få ske endast i den mån importen icke inkräktade på det svenska fiskets behov att avsätta saltsill på den inhemska marknaden. I anslutning härtill har man förklarat sig vidhålla ett tidigare yrkande, att förbud måtte meddelas mot import av salt och kryddad sill under tiden från och med den 1 juni till och med den 15 september. Från saltsillhandeln samt grossist- och detaljhandeln sida har framhållits, att fladensillen redan vore inarbetad på den svenska marknaden och att från statsmakternas sida några åtgärder därför ej borde erfordras för att trygga avsättningen. Under antagande att betingelserna i fråga om fiskena efter islandssill i varje fall år 1953 blir likartade med dem, som förelegat under 1952, har man från saltsill- och grossisthandeln sida emellertid icke velat motsätta sig, att år 1953 och möjligen ytterligare något år ett förbud mot försäljning av islandssill upprätthölls, dock längst till inemot slutet av september. Detaljhandelns representanter har uttalat önske-

mål om att — därest försäljningsförbudet komme att bibehållas — detsamma ej utsträcktes att gälla längre än till omkring den 20 september, varvid från privat fiskhandlarhåll även hemställts, att förbudet skulle begränsas till att ej omfatta islandssill av tidigare års fångst. Konservindustrien slutligen har betonat vikten av att åtgärder vidtages, som kan underlätta en övergång från fladenfiske till fiske efter islandssill.

Nämnden anser det för egen del vara av största betydelse, att ansträngningar göres för att såvitt möjligt bereda fladensillen avsättning på den inhemska marknaden. Nämnden delar den i promemorian uttalade uppfattningen, att dessa strävanden på längre sikt måste inriktas på att genom olika åtgärder, bland annat i kvalitetsfrämjande och kostnadsbesparande syfte, söka ge fladensillen en i förhållande till andra sillsorter ökad konkurrenskraft. I vad det ankommer på fiskarna att vidtaga dylika åtgärder har nämnden för avsikt att inom ramen för den prisreglerande verksamheten med fiskets organisationer på västkusten upptaga dessa frågor till diskussion och undersöka de möjligheter, som kan föreligga för att genomföra de i promemorian framlagda förslagen. Nämnden ämnar vidare fortsätta sina undersökningar i syfte att ersätta den under föregående år införda frivilliga kvalitetskontrollen på saltad fladensill med obligatorisk kontroll av varan. Nämnden är även beredd att medverka till att samarbete upptages mellan fiskarnas och handelns representanter i frågor, som sammanhänger med avsättningen av fladensill. Intill dess denna sillsort blivit tillräckligt inarbetad på den svenska marknaden bör vidare enligt nämndens mening bidrag av allmänna medel få utgå för propaganda och upplysningsverksamhet.

Vad härefter angår de statliga ingripanden, som på kortare sikt kan behöva ske för att trygga avsättningen av fladensill, ansluter sig nämnden till de i promemorian framförda förslagen. I överensstämmelse härmed har nämnden för avsikt att, därest förhållandena icke föranleder till annat, under de närmaste åren upprätthålla förbud mot försäljning av islandssill, dock längst till och med utgången av september. Förbudet synes tillsvidare kunna grundas på kungörelsen den 6 maj 1949 (nr 179) om förbud mot försäljning av islandssill under viss tid av året. Någon utvidgning av försäljningsförbudet till andra sillsorter än islandssill anser nämnden däremot icke erforderlig eller lämplig. För dylika sillsorter har nämnden för avsikt att, om ej annat påkallas av marknadsläget, vägra importlicens under den tid, som nyssnämnda försäljningsförbud för islandssill är i tillämpning. Kombinationen av försäljningsförbudet och den avsedda importspärren skulle enligt nämndens uppfattning till sina verkningar på den svenska marknaden i allt väsentligt komma att överensstämma med det temporära »importförbud» för saltsill, som föreslagits i svenska västkustfiskarnas framställning. Avsikten med åtgärden skulle givetvis under den erforderliga övergångsperioden vara att tillfälligt reservera en rimlig del av den inhemska marknaden för den salta fladensillen. Ett prisstöd på denna väg åt denna sill anser nämnden däremot varken behövt eller ur allmänna synpunkter lämpligt. Vad till sist angår önskemålet från detaljhandelshåll om vissa begräns-

ning av försäljningsförbudets omfattning framhåller nämnden, att ett upprätthållande av försäljningsförbudet självfallet förutsätter, att förbudet måste omfatta all islandssill och sålunda även sill av ett tidigare års fångst.

III. Utrikeshandeln med fisk.

Exporten av fisk och fiskprodukter. Såsom framgår av den inledningsvis lämnade redogörelsen fordras i princip licens av jordbruksnämnden för export av fisk och fiskprodukter. Dessa produkter är emellertid alltsedan den 1 december 1950 upptagna bland de varuslag, som är föremål för s. k. villkorlig exportfrilistning. Detta innebär, att de under vissa förutsättningar tills vidare får exporteras utan särskild licens till länder och valutaområden inom det s. k. OEEC-blocket och dessutom till samtliga länder i Nord-, Mellan- och Sydamerika med undantag av Argentina. Bland de förutsättningar, som nämnden uppställt för frilistningen, märkes dels att denna får utnyttjas endast av affärsföretag, som är infört i svenskt firma-, förenings- eller aktiebolagsregister, dels att fisk, som exporteras, skall vara inköpt enligt gällande bestämmelser om reglering av handeln med fisk och om prisreglering beträffande fisk, dels ock att företaget, som önskar utnyttja frilistningen, låter hos nämnden registrera en förbindelse om iakttagande av de för licensfriheten uppställda villkoren.

Nämnden anför i sin skrivelse den 20 februari 1953, att nämnden i sådana frågor, som är av intresse för hela den svenska fiskerinäringen eller eljest av allmän betydelse, inhämtar utlåtande från det s. k. *fiskeexportrådet*. Här om anför nämnden följande.

Fiskeexportrådet består av representanter för de olika fiskeexportintressena — fiskarna, färskfiskhandlarna, salteriföretagen och konservindustrin — på västkusten (Göteborgs och Bohus län samt Halland), sydkusten (Skåne och Blekinge) samt ostkusten (de östra kustlandskapen i övrigt).

Rådet kallas av nämnden till sammanträde, bland annat, för att utröna olika exportönskemål inför förestående handelsavtalsförhandlingar, diskutera fördelning mellan olika kustområden av redan erhållna exportkontingenter i handelsöverenskommelser mellan Sverige och länder, där importen av fisk och fiskprodukter är centraliserad, samt rådgöra om olika möjligheter att främja och stödja fiskeexporten i allmänhet. Behov har förelegat av regelbundet återkommande sammanträden för behandling av uppkommande spörsmål.

Vad beträffar *exporten till främmande länder med centraliserad import* har denna koncentrerats till vissa organ, som under särskilda förutsättningar tillerkänts ensamrätt till exportlicenserna på ifrågavarande länder. Beträffande dessa organs sammansättning och de förutsättningar, som gäller för att exportlicenserna skall förbehållas dem, anför nämnden följande.

För fisk från västkusten med undantag av skarpsill och de fiskslag i övrigt, som nämnden kan komma att bestämma, utställes exportlicenser för närvarande endast på föreningen Västkustfisk. Såsom villkor för att föreningen ensam skall erhålla licenserna gäller, att föreningen skall, på sätt

nämnden godkänner, bereda den enskilda exporthandeln (färskfiskhandeln och salteriföretagen) tillfälle att deltaga vid förhandlingar om avslut med den utländske köparen och i leveranserna på träffat avslut. När det gäller export av salt sill äger samverkan mellan fiskare och exporthandel rum inom ett särskilt organ, kallat exportutskottet för svensk saltsill. I detta fall utställs exportlicens på föreningen Väst kustfisk för exportutskottets räkning. Frågan om en fastare organisationsform för samarbetet mellan de olika exportintressena synes efter de överläggningar, som ägt rum med berörda parter, för närvarande icke vara aktuell.

För fisk från sydkusten med undantag för fiskslag, som nämnden kan komma att bestämma, beviljas under vissa förutsättningar exportlicenser tillsvidare utslutande den av fiskare och handel för den ifrågavarande exporten med nämndens godkännande bildade föreningen Sydsvensk exportfisk, förening u. p. a. Som förutsättning för att föreningen skall åtnjuta ensamrätt till licenser har, bland annat, föreskrivits att föreningen och dess verksamhet skall vara underkastad nämndens överinseende och att dess styrelse skall ha en opartisk ordförande, utsedd av nämnden. Vidare skall föreningens verksamhet bedrivas efter vissa av nämnden godkända riktlinjer. Föreningen skall vara skyldig att ställa sig till efterrättelse de beslut rörande medlemskap, styrelsens sammansättning, kvoteringar, stadgar, vinstutdelning och dylikt, som kan komma att meddelas av nämnden.

Allmänt har stadgats skyldighet för exportorganen att tillse, att allas berättigade intressen av att deltaga i exporten blir tillgodosedda och att exporten, om det finnes nödvändigt, fördelas mellan exportörerna enligt grunder som fastställs av nämnden. Vidare har förutskickats, att företagen, om nämnden så finner angeläget, skall (exempelvis genom att utlysa särskilda exportauktioner) öppna möjligheter för exportörerna att inbördes tävla om exportleveranserna.

I detta sammanhang framhåller nämnden, att behovet av ett organ motsvarande fiskexportrådet och av en centralisering utav fiskexporten till särskilda organ, såvitt gäller länder med centraliserad import, har bestyrkts vid upprepade tillfällen även under det gångna året. Enligt nämndens mening är det, om exportmöjligheterna skall kunna tillvaratagas rationellt, oundgängligen erforderligt att exporten även i fortsättningen skall kunna regleras i den omfattning som nu sker.

Nämnden erinrar härefter om att Kungl. Maj:t den 23 oktober 1952 meddelat föreskrifter om tillsättande av en *fiskexportrepresentant* med uppgift att verka för fiskexport. Denne avlönas med anlåtande av clearingkassan för fisk och reservationsanslaget till Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. Nämnden framhåller vidare, att den i tidigare sammanhang anhållit, att ett särskilt anslag skulle uppföras till bestridande av kostnaderna för fiskexportrepresentanten. Som skäl härför åberopade nämnden, att verksamheten i fråga kunde beräknas bli av bestående art samt att de medel, som inestod på sagda clearingkassa och reservationsanslag kunde behöva disponeras för andra ändamål. Under hänvisning härtill hemställer nämnden nu, att ett särskilt anslag av 100 000 kronor skall för ifrågavarande ändamål uppföras å riksstaten för nästa budgetår. Till stöd för sin framställning anför nämnden följande.

De skäl, som talat för inrättandet av ifrågavarande befattning, torde i

ökad omfattning göra sig gällande under nästa budgetår, då stigande svårigheter på vissa exportmarknader är att förvänta. Nämnden anser det därför uppenbart, att fiskexportrepresentanten kan bli till stor nytta för exporten. Frågan om den fortsatta finansieringen av kostnaderna för befattningen har nyligen varit föremål för överläggningar inom fiskexportrådet, varvid från fiskarehåll framhållits angelägenheten av att dessa kostnader bestrides genom ett särskilt anslag. För egen del hemställer nämnden att så sker. Med hänsyn till den korta tid, under vilken tjänsten uppehållits, föreligger svårigheter att beräkna medelsbehovet för tjänstens upprätthållande under nästa budgetår. Enligt nämndens uppfattning torde kostnaderna dock kunna rymmas inom ramen av ett belopp utav 100 000 kronor. Skulle medel för ändamålet anses icke höra utgå i form av ett särskilt anslag, hemställer nämnden, att de skall utgå från reservationsanslaget till Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.

Nämnden framlägger härefter förslag i fråga om bestridande av kostnaderna för *kvalitetskontroll vid export av fisk och fiskprodukter*. Nämnden erinrar därvid om att Kungl. Maj:t den 30 maj 1952 föreskrivit, att ifrågasvarande kostnader under innevarande budgetår skall bestridas i första hand av inflytande kontrollavgifter jämte ett tillskott av högst 75 000 kronor ur clearingkassan för fisk samt i andra hand av de medel, som står till förfogande för den prisreglerande verksamheten på fiskets område. Vidare anför nämnden.

Under föregående år har vissa utredningar slutförts rörande möjligheterna att genom, bland annat, en höjning av avgifterna för kvalitetskontrollen vid export, anpassa avgifterna efter behovet av de medel, som erfordras för kontrollens upprätthållande. Utredningarna har resulterat i att nämnden från och med den 4 juli 1952 genomfört vissa höjningar av utgående kontrollavgifter. Härutöver har under året en del kostnadsbesparande åtgärder genomförts.

De åtgärder, som sålunda vidtagits anser nämnden icke vara tillräckliga för att göra exportkontrollen självförsörjande. Oaktat en höjning skett av, för att taga ett exempel, avgiften vid kontroll av fiskkonserver (avgiften har höjts från 0,3 till 0,4 öre per burk), torde avgifterna icke på långt när komma att förslå till täckande av kostnaderna för ifrågasvarande kontroll. Vad åter angår exempelvis den tidigare omnämnda frivilliga kvalitetskontrollen på saltsill och fiskfilé, har nämnden utgått från att kostnaderna härför skall täckas av de avgifter, som upptages vid kontrollen.

Fiskexportrådet och fiskareorganisationerna, som beretts tillfälle att yttra sig angående kvalitetskontrollens finansiering, har tillstyrkt, att — i den mån utgifterna för kontrollen ej kan bestridas av inkommande avgifter — reservationsanslaget till Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. skall tagas i anspråk för att täcka underskottet. Från västkustfiskarehåll har man icke direkt motsatt sig ett utnyttjande av nämnda anslag för ändamålet, men förordat, att clearingkassan för fisk — liksom hittills — i första hand skall användas.

Enligt nämndens mening torde kostnaderna för exportkontrollen sålunda ej heller under nästa år kunna täckas av exportörernas kontrollavgifter. Nämnden anser dock, att svårigheter föreligger att nu beräkna det tillskott, som utöver kontrollavgifterna kommer att erfordras för kontrollens fullgörande. Storleken av detta tillskott är nämligen beroende av den framtida

exportens omfattning och sammansättning. Ovissheten rörande dessa förhållanden torde kräva, att tillskottet upptages till samma belopp, som anvisats för innevarande budgetår, d. v. s. 75 000 kronor. Nämnden anser det icke böra komma i fråga att utanordna detta belopp från reservationsanslaget till Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m., enär sagda anslag kan behöva anlitas för andra ändamål. Icke heller synes beloppet böra bestridas ur prisregleringskassan för fisk, vilken enligt nämndens åsikt av principiella skäl i möjligaste mån bör reserveras för sitt egentliga ändamål. Nämnden hemställer därför om bemyndigande att under nästa budgetår för kontrollens genomförande använda sammanlagt högst 75 000 kronor ur clearingkassan för fisk.

Införande av särskilda författningar rörande importen och exporten på fiskets område. Nuvarande import- och exportreglering av fisk och fiskprodukter grundas som förut nämnts dels på kungörelsen den 14 mars 1947 (nr 82) angående allmänt importförbud och dels på kungörelsen den 9 juni 1950 (nr 324) angående allmänt exportförbud med i kungörelserna senare gjorda ändringar och tillägg. Dessa författningar, som avser utrikeshandeln med varor av praktiskt taget alla slag utom jordbruksprodukter, har tillkommit i handels- och valutapolitiska syften, exportkungörelsen dessutom med hänsyn till varuförsörjningen inom landet.

I sin skrivelse den 20 februari 1953 föreslår jordbruksnämnden, att föreskrifter om import och export av fisk och fiskprodukter skall inordnas i särskilda av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade författningar liksom tidigare skett beträffande jordbruksprodukter. De nya författningarna bör enligt nämndens mening innefatta fullständigare direktiv i fråga om import- och exportregleringen än de nu gällande samt bör vidare ge möjlighet att reglera importen och exporten genom särskilda avgifter i stället för genom kvantitativa begränsningar. I enlighet med det anförda har nämnden utarbetat vid skrivelsen fogade utkast dels till förordning angående reglering av införseln av vissa slag av fisk, dels ock till förordning angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.

Nämnden erinrar i detta sammanhang om att föredragande departementschefen i propositionen nr 48/1948 uttalat, att han med hänsyn till de handelspolitiska konsekvenserna och till de mycket begränsade fördelar, som skulle kunna uppnås, icke vore beredd att förorda, att den svenska fisken genom skärpta importrestriktioner på längre sikt skulle beredas ett ökat skydd på den inhemska marknaden. Någon ändring av de dåvarande export- och importregleringarna, vilka vore nödvändiga för prisregleringssystemets upprätthållande, ville departementschefen sålunda icke ifrågasätta. Nämnden anför vidare, att prisregleringen enligt samma proposition skall medverka till en skälig prisnivå på fisk och därmed ytterst åsyfta att vid rationella produktionsförhållanden ge fiskarna samma möjligheter som andra befolkningsgrupper att uppnå en skälig levnadsstandard och erhålla sin andel i den allmänna välförhållanden.

Jordbruksnämnden redogör härefter för *regleringen av utrikeshandeln med fisk under senare år* och anför därvid följande.

Regleringen av importen och exporten av fisk har efter kriget till en början handhåfts synnerligen restriktivt med hänsyn till föreliggande motiv av valuta-, handels- och försörjningspolitisk karaktär. I och med förbättringen av Sveriges valuta- och försörjningspolitiska läge samt tillkomsten av den europeiska betalningsunionen, har dessa motiv efter hand försvagats. I samband härmed har även importen och exporten av fisk i viss utsträckning frigivits (liberaliserats). För ett flertal viktiga fiskslag upprätthålles emellertid allttjämt, särskilt på importsidan, mer eller mindre ingripande restriktioner, som icke enbart är betingade av valuta- och handelspolitiska motiv. Allteftersom motiven av detta slag bortfallit eller uttunnats, har det emellertid för nämnden, särskilt såvitt avser importen, framstått såsom alltmer tveksamt, i vad mån de för fiskprisregleringens upprätthållande i och för sig nödvändiga import- och exportregleringarna för fisk bör och kan upprätthållas med stöd av de allmänna import- och exportförbudena. Tveksamheten i fråga om det fortsatta handhavandet av importregleringen för fisk har ytterligare accentuerats i samband med klagomål, som under hösten 1952 från olika håll anförts över nämndens importlicensering för fisk.

Vidare lämnar nämnden en redogörelse för de *överbäggningar med representanter för fiskareorganisationer, handeln och konserverindustrin*, som på föranstaltande av nämnden ägt rum i föreliggande ämne. Beträffande den *förstnämnda gruppens* ställningstagande i frågan anför nämnden.

Fiskareorganisationerna har förordat, att fiskvaror och skaldjur skall brytas ut ur de allmänna import- och exportkungörelserna och bli föremål för särskilda import- och exportförordningar, liknande dem, som år 1951 tillkommit för jordbruksregleringsvaror. Ramen för författningarna borde göras relativt vid, för att en reglering vid behov skulle kunna tillgripas för fisk och skaldjur av olika slag, helst även för fiskkonserver. Endast sådana periferiska varuslag som fiskrom och ostron borde undantagas från författningarnas giltighetsområde. Enligt fiskareorganisationerna torde den i propositionen nr 48/1948 angivna målsättningen för fiskets lönsamhet endast kunna uppnås, om man genom en importreglering sökte tillförsäkra landets fiskare skäliga priser även för andra viktiga fiskslag än de direkt prisreglerade. I detta sammanhang har insjöfiskarna särskilt värdjat om skydd mot alltför besvärande gösimport.

I fråga om de prisnivåer, som borde skyddas genom importreglering, har från fiskareorganisationernas sida framförts följande synpunkter.

a. För fiskslag, som är föremål för statligt prisstöd, företages i samband med fastställande av minimipriset m. m. i allmänhet ganska ingående undersökningar eller överväganden om vilka priser, som kan ge fisket avsedd lönsamhet. Den prisnivå för dessa fiskslag, som bör skyddas, torde sålunda vara relativt lätt att bestämma. Den förutsättes ligga något högre än förekommande statliga minimipriser. Dessa är nämligen avsedda att endast medverka till att ge fiskarna en skälig bärgning.

b. För fiskslag, som i handeln är lätt utbytbara mot de prisunderstödda fiskslagen, torde priset kunna bedömas i nära anslutning till de under punkt a angivna övervägandena.

c. Största svårigheten att bedöma vilket pris som skäligen bör skyddas föreligger givetvis i fråga om fiskslag, som svårligen eller icke alls kan utbytas mot prisunderstödd fisk. Hit hör exempelvis lax, ål och skarpsill. Sär-

skild vikt måste här tillerkännas den bedömning, som i varje särskilt fall kan göras av fiskare och importörer, ävensom det samråd, som här — liksom i övrigt beträffande importen — måste ske mellan jordbruksnämnden och representanter för sagda parter (i deras egenskap av medlemmar i importråd eller i övrigt). Man är dock medveten om att även för här avsedda fiskslag utredningar om aktuella prissättningar och om fiskets lönsamhet efter hand måste genomföras i största möjliga utsträckning. Helt allmänt har fiskarrepresentanterna även rekommenderat ett samråd i importfrågor mellan nämnden och vederbörande prisregleringsförening.

Enligt fiskarnas mening är en avgiftsbeläggning enligt den ifrågasatta nya importförfattningen tillsvidare icke aktuell men kan längre fram tänkas bli lämplig i speciella lägen och för speciella fiskvaror. Som den normala formen för importreglering har fiskareorganisationernas representanter föreslagit individuella licenser med angivande av kvantiteter eller värden. Importmedgivanden skall i princip ske med hänsyn till tillgången på svensk fisk och föreliggande marknadsbehov. Skulle det undantagsvis befinnas lämpligt att genomföra reglering genom avgiftsbeläggning, bör avgiften användas för prisreglerande åtgärder på fiskets område. Fiskareorganisationernas representanter har för sin del tillstyrkt en exportförfattning, som inrymmer möjlighet till uttagande av exportavgift.

I fråga om tillämpningen av en reglering av exporten har man från fiskareorganisationernas sida ansett sig kunna ansluta sig till vad som redan nu gäller.

De synpunkter beträffande importregleringen, som framförts av *fiskhandeln* och *konservindustrien* sammanfattar nämnden på följande sätt.

Fiskhandeln och konservindustrien har, närmast under hänvisning till att man inom ramen för ett i huvudsak på prisreglering baserat stöd till fisket icke torde nå fram till en skälig standard för dess utöfvare, föreslagit att en allsidig utredning rörande den fortsatta fiskepolitikens utformning skall igångsättas med det snaraste, så att om möjligt ett ståndpunktstagande kan ske, innan frågan om förlängning av nu gällande förordning om viss reglering av handeln med fisk aktualiseras. Under motivering att det nuvarande prisregleringssystemet genom tillkomsten av en särskild importförfattning skulle erhålla en ny sanktion, anser man sig böra avstyrka förslag om sådan författning. I avvaktan på resultatet av en eventuell utredning bör hinder icke möta att — såsom skett under de fem senaste förflutna åren — tillämpa den allmänna importförbudskungörelsen för att upprätthålla prisregleringen på fisk. Eventuella kompletterande direktiv för importregleringen bör innebära, att tillämpning av kungörelsen i sådant syfte får ske beträffande de fisksorter, som för närvarande är minimiprisreglerade genom nämndens försorg. I fråga om den prisnivå, som bör skyddas, har bland annat anförts, att denna bör motsvara minimipriserna. Med hänsyn till den svenska fiskens i allmänhet överlägsna kvalitet, framställes icke anspråk på import av annan fisk än rödspätta, förrän priserna på den svenska fisken stigit icke oväsentligt över minimipriset. Särskilda föreskrifter till komplettering av direktiven synes erfordras i fråga om rödspätta och kan även ifrågakomma beträffande salt sill samt beträffande sockersaltad och kryddad sill som råvara för konservindustrien. Importtillstånd bör liksom för närvarande kunna utfärdas utan angivande av kvantitet och värde. En ytterligare motivering för avstyrkande av en ny importförfattning ligger däri, att en sådan skulle öppna möjligheter till reglering av importen genom införselavgifter, varvid bland annat en avgiftsbeläggning skulle kunna innebära en beskattning av konsumenterna. Om avgifter skall införas, bör an-

vändningen av inflytande medel icke begränsas till prisreglerande åtgärder utan över huvud avse åtgärder till fiskets fromma av annan karaktär än sådana, som brukar bestridas genom anslag på riksstaten.

Enligt jordbruksnämndens uppfattning understryker de framkomna meningsskiljaktigheterna ytterligare behovet av klarare och fullständigare direktiv på ifrågavarande område. Att de föreslagna författningarna utfärdas föregriper enligt nämndens mening icke en omprövning av det nuvarande prisregleringssystemet på grundval av en sådan utredning, varom handeln och konservindustrin hemställt. Nämnden framhåller, att man såsom resultat av en sådan utredning uppenbarligen även räknat med genomgripande förändringar i den statliga prisregleringen, vilken enligt hittills gällande direktiv utgör nämndens huvudsakliga uppgift på området. Redan med hänsyn härtill anser sig nämnden — lika litet som i fråga om den av föreningen Ostkustfisk föreslagna utredningen rörande strömmingsfisket — icke böra taga ställning till frågan, huruvida den föreslagna utredningen bör komma till stånd. Om Kungl. Maj:t skulle finna sig böra förordna om utredning av frågan om prisregleringssystemet, hemställer nämnden, att utredningen icke måtte uppdragas åt nämnden. Uppenbarligen äger dock de två nu berörda utredningsförslagen så nära samband att, i händelse av bifall till dem båda, utredningarna bör anförtros åt ett och samma utredningsorgan. Med hänsyn till de framställda önskemålen om utredning bör enligt nämnden de föreslagna författningarna lämpligen erhålla tidsbegränsad giltighet, dock i varje fall åtminstone till och med den 30 juli 1954, då giltighetstiden för förordningen om viss reglering av handeln med fisk, m. m. utlöper.

Beträffande de framlagda *författningsförslagen* anför nämnden, att de utfärdats i huvudsaklig överensstämmelse med motsvarande författningar på jordbrukets område. Nämnden framhåller särskilt, att den nya importförordningen — liksom den allmänna importförbudskungörelsen — lämnar nämnden möjlighet att utfärda importtillstånd utan angivande av kvantitet eller värde, s. k. generell importlicens.

En principiell nyhet i de båda förslagen i förhållande till gällande allmänna import- och exportkungörelser är, framhåller nämnden, den fullmakt Kungl. Maj:t skulle erhålla att förordna om särskilda avgifter, utöver prisregleringsavgifter. Nämnden har härvid utgått från att en import- respektive exportreglering i vissa lägen, liksom på jordbrukets område, skulle kunna enklare administreras genom avgifter än genom kvantitativa begränsningar. Beträffande de föreslagna avgifterna anför nämnden vidare följande.

I fråga om *importen* avses lägen, då fiskarepriserna i Sverige med hänsyn till direktiven måste skyddas mot billigare utländsk fisk och en klar jämförelse kan anställas mellan i Sverige och i utlandet rådande prisnivå. Det ligger i sakens natur, att sådana jämförelser på fiskets område endast kan göras i fråga om relativt få varor och blott i mera speciella situationer. Exempelvis kan under nuvarande förhållanden en dylik avgift icke ifrågakomma för islandssill. Avgiftsbeläggningen är tänkt att smidigt kunna anpassas efter

rådande prisnivåer men förutsättes vid varje tillfälle vara enhetlig för alla importörer och sålunda icke ha samma karaktär som den clearingavgift, vilken under krigsåren uttogs av importörerna.

Såvitt avser *exporten* förutses nu icke något läge, då avgift kan bli aktuell. Rättvisan torde emellertid kräva, att konsumenten, därest han skall erlagga de högre priser, som kan bli följderna av en avgiftsbeläggning av import, även skall vid behov kunna skyddas mot den oskäligen prisstegring, som i knapphetslägen skulle bli följderna av en ohämmad export. Dylikt skydd torde då i flera fall lättare kunna ordnas genom en avgiftsbeläggning av eventuell export än genom kvantitativ exportbegränsning.

Vad härefter angår omfattningen av den föreslagna importregleringen anser nämnden övervägande skäl tala för att den skall få en ram, innefattande i första hand de fiskslag, som för närvarande är underkastade statlig minimiprissättning eller handelsreglering. Därutöver anser nämnden, att inom ramen för regleringen lämpligen bör medtagas färsk långa och horn-gädda, då dessa fiskslag tidvis har varit minimiprisreglerade. På grund av möjligheterna till substitution bör importregleringen även omfatta filéer av alla slag samt viss beredd fisk (makrill, sill, strömming och spillånga).

Däremot anser sig nämnden icke böra föreslå, att sådana fiskslag som lerskägda, bergtunga, flundra och skarpsill, vilka kan substituera minimiprisreglerad fisk, skall inrymmas i förordningen. Såsom skäl härför anför nämnden.

Med den föreslagna begränsningen av förordningens ram faller sålunda utanför denna alla fiskslag, som är att hänföra till insjöfisket, däribland gös, vidare lax samt av viktigare saltsjöfisk skarpsill, samtliga skaldjur, däribland hummer, och redan nu frilistade varuslag som exempelvis ål. Förutom att skarpsillen icke är prisreglerad har nämnden ansett, att detta fiskslag såsom råvara för konservindustrin icke bör innefattas i importregleringen. Därvid har nämnden utgått från att samarbetet mellan fiskareorganisationerna och konservindustrin angående bland annat tillförseln och prissättningen på svenskfångad skarpsill skall komma att leda till att industrien förser sig med råvara utan att någon nämnvärd import behöves ske. För lönsamheten av fisket i Östersjön är laxen av stor betydelse. Såväl importen som exporten av lax är omfattande. Den enda insjöfisk, som under senare år tilldragit sig intresse vid import, är gösen, vilken är föremål för en kvoterad import från Nederländerna. Vissa sociala skäl har anförts till stöd för en fortsatt importreglering av hummer, för vilken gäller en kvoterad import med den 26 oktober som första införseldag. Några undersökningar beträffande lönsamheten av fisket efter lax, gös, och hummer, vilka kan åberopas för att medtaga även dessa varuslag inom ramen för den föreslagna förordningen, föreligger emellertid icke hos nämnden. Ett speciellt skäl att ej helt öppna importen av lax kan ligga i det förhållandet, att en sådan åtgärd skulle till förfång för svenska fiskare underlätta utländska fiskares landningar i Sverige och därmed bidra till en minskning av beståndet i Östersjön. Där-est hummern skulle komma att inkluderas i importregleringen bör gällande förordning om handelsreglering av fisk m. m. utvidgas att omfatta jämväl detta varuslag.

Nämnden framhåller vidare, att någon ytterligare liberalisering av fiskimporten icke för närvarande ifrågasättes. Från kungörelsen om allmänt im-

portförbud bör sålunda undantagas endast de fiskslag, som den av nämnden föreslagna importförfattningen kan komma att omfatta, lämpligen genom att sistnämnda förordning upptages i bilaga 2 till kungörelsen nr 82/1947.

Beträffande den prisnivå, som bör skyddas, anför nämnden följande.

Ifrågavarande prisnivå bör bedömas med utgångspunkt från de statligt fastställda minimipriserna. Detta behöver — såsom framhållits i handelns och konservindustriens framställning — icke innebära, att import skall komma till stånd så snart minimipriset uppnåtts. Utan avseende vid prisnivån bör import kunna medges för tillgodoseende av speciella marknadsbehov, exempelvis under vissa förhållanden behovet i Norrland. På sätt nämnden i annat sammanhang anført bör den salta fladensillen genom viss importreglering tillsvidare beredas rimligt utrymme på den inhemska marknaden oberoende av prissynpunkterna. Kvotering av import torde icke böra tillgripas annat än när tvingande skäl därtill föreligger. Nämnden avser att även i fortsättningen handlägga ärendena rörande import av prisreglerad fisk i huvudsaklig överensstämmelse med vad som tillämpas för närvarande. Till ledning för nämndens bedömning av importbehovet av färsk fisk inhämtas, bland annat, rapporter beträffande tillförseln av och förstahandspriserna på svensk fisk samt synpunkter från de inom varje prisregleringsområde inrättade s. k. importråden, i vilka såväl fiskare- samt handelsorganisationer är företrädde. I viktigare frågor sker samråd jämväl med fiskarnas organisationer i särskild ordning samt med Sveriges färskfiskimportförening u. p. a. Ifråga om importen av beredd sill inhämtar nämnden uttalanden från berörda parter.

Vad angår författningen rörande regleringen av exporten framhåller nämnden, att denna reglering med hänsyn till direktiven angående exporten till centraliserade marknader bör omfatta samtliga slag av fisk och skaldjur. Då en centralisering av konservexporten kan bli påkallad, har i den till nämndens författningsförslag fogade bilagan jämväl upptagits konserver av fisk och skaldjur samt vissa andra fiskprodukter. Ifråga om fisk, som anskaffats i strid mot gällande bestämmelser om reglering av handeln med fisk samt om prisreglering beträffande fisk, bör författningen bli tillämplig även vid export till länder och valutaområden inom det s. k. OEEC-blocket och dessutom till samtliga länder i Nord-, Mellan- och Sydamerika med undantag av Argentina. Författningens huvudsyften blir alltså tillsvidare dels att möjliggöra en lämplig dirigering av exporten till centraliserade marknader, dels att skapa trygghet för prisregleringssystemets upprätthållande, dels ock att förhindra utfyllnad av svenska exportkontingenter med till Sverige importerad fisk.

Beträffande användningen av de medel, som kan komma att inflyta genom upptagande av införsel- och utförselavgifter, anser nämnden att det bör få ankomma på Kungl. Maj:t att fatta beslut i varje särskilt fall. Enligt nämndens mening bör dock medlen i princip användas för prisreglerande åtgärder på fiskets område.

Fiskeristyrelsen har i skrivelse den 27 februari 1953 i anledning av nämndens framställning redogjort för sin inställning till den föreslagna import-

regleringen. Styrelsen erinrar inledningsvis om att syftet med prisregleringen å fisk enligt propositionen nr 48/1948 bör vara att bereda fiskarna möjlighet att vid rationella produktionsförhållanden uppnå en skäligen levnadsstandard. En förutsättning för att en prisreglering skall kunna genomföras och nå nämnda syfte utgör enligt styrelsens mening, att möjlighet finnes att vid behov reglera importen och exporten av fisk. Den omfattning, i vilken prisregleringen för att fylla det angivna syftet måste tillgripas, växlar med de allmänna konjunkturerna och marknadsläget för de olika fiskslagen. Jämsides härmed förändras alltså behovet av import- och exportreglering. Ibland kan denna behöva omfatta ett stort antal fiskslag; i andra fall åter kan den måhända inskränkas till ett fåtal. Enligt styrelsens mening har nämnden i sitt förslag till importreglering beaktat dessa synpunkter. Även i övrigt finner styrelsen nämndens författningsförslag ändamålsenligt. Däremot anser styrelsen den till förslaget fogade förteckningen över varor, på vilka förordningen skulle vara tillämplig, otillfredsställande. Förteckningen omfattar enligt styrelsens uppfattning för få varuslag och hindrar därigenom en smidig anpassning av regleringen till konjunkturerna. I detta sammanhang erinrar styrelsen om att Sveriges handelsbalans i fråga om fiskeriprodukter under de senaste åren successivt försämrats. Det är därför enligt styrelsen ingalunda otroligt, att importregleringen inom en snar framtid kan behöva utsträckas till andra fiskslag än de som nu omfattas av densamma, därest den av statsmakterna gällande målsättningen för fiskeripolitiken skall kunna fullföljas. Under sådana omständigheter har styrelsen funnit det otillräckligt att i den ifrågavarande förteckningen huvudsakligen upptaga endast sådana fiskslag, som för närvarande är underkastade statlig minimiprissättning eller handelsreglering. Styrelsen anför vidare.

I förteckningen har ett par fiskslag medtagits på grund av att de förut tidvis varit minimiprisreglerade. Härigenom har en för det svenska fisket i jämförelse med många andra så föga betydelsefull fisk som horngädda kommit med. En så ekonomisk viktig fisk som skarpsill har däremot uteslutits, vilket bland annat motiverats med att nämnden utgått från att samarbetet mellan fiskareorganisationerna och konservindustrien angående tillförseln och prissättningen på svenskfångad skarpsill kommer att leda till att industrien förser sig med råvara utan att någon nämnvärd import skall behöva äga rum. Man förutsätter alltså att fiskarnas och industriens eller handelsorganisationer frivilligt kommer överens om en viss avvägning mellan inhemsk produktion och import. Med denna motivering skulle ju med visst fog kunna hävdas, att all statlig reglering på området vore obehövlig. Ifråga om gös, lax och hummer har nämnden själv anfört starka skäl för att dessa fiskslag skall omfattas av importregleringen men har ändock uteslutit dem.

I fortsättningen anför styrelsen, att importregleringen, om så anses erforderligt, bör kunna omfatta huvudmassan av de fiskeriprodukter, vilkas införande till riket under vissa förhållanden mer avsevärt kan inverka på det svenska fisket. Styrelsen har därmed icke velat säga, att denna reglering för närvarande borde utvidgas utöver sin nuvarande omfattning, en fråga som styrelsen ansett sig icke ha anledning att taga ställning till i förevarande sam-

manhang. Styrelsen framhåller, att enligt den föreslagna importförordningen en sådan anordning kan vidtagas utan svårighet, att varuslag, som omfattas av förordningen, ändock tillsvidare får införas utan särskilt tillstånd.

Under återopande av här återgivna skäl förordar styrelsen, att utöver de varor, som nämnden upptagit i den till författningsförslaget fogade förteckningen, även måtte medtagas följande varor, nämligen saltad eller kryddad skarpsill, färsk eller fryst gädda, gös, lax och laxöring, skarpsill, ål, hummer samt djuphavsräka.

Även *Sveriges fiskares riksförbund* har i sin den 3 mars 1953 dagtecknade skrivelse framhållit det angelägna i att författningarna — närmast då importförordningen — får en så vid ram, att de kommer att omfatta alla slag av fisk och skaldjur. Förbundet anser vidare, att generella importlicenser icke bör komma i fråga. Sådana licenser skall alltså enligt förbundets mening innehålla angivelse av varans kvantitet eller värde. Huvuddelen av förbundets skrivelse ägnas åt att bemöta vissa i fiskhandelns och konservindustriens ovannämnda framställning den 3 februari 1953 anförda synpunkter i olika frågor rörande fiskerinäringen. Beträffande det från nämnda håll framförda yrkandet om en utredning rörande den svenska fiskepolitiken anför förbundet, att det med hänsyn till uttalandena i propositionen nr 48/1948 och den inom 1951 års fiskhandelsutredning pågående prövningen av frågan om auktorisation för producentföreningar icke anser skäl för närvarande föreligga att igångsätta en dylik utredning.

IV. Föredraganden.

Det svenska havsfiskets avkastning har under de senaste fem åren varit omkring 50 procent högre än före det andra världskriget med förhållandevis små växlingar i fångstmängden från år till år. Till följd av sjunkande priser på fisk och fiskprodukter, icke minst vid export, nedgick dock fångstvärdet åren 1949 och 1950 icke oväsentligt i förhållande till det ur fiskets synpunkt gynnsamma året 1948. För åren 1951 och 1952 redovisas åter stigande fångstvärden, vilken utveckling emellertid får ses mot bakgrunden av den under samma tid stigande allmänna prisnivån inom landet.

Dessa förändringar i prisnivån gör det vanskligt att bedöma utvecklingen av den reella lönsamheten inom fisket. Mot de senaste årens stigande priser på fiskfångsterna måste ställas den samtidigt skeende fördyringen av driftskostnaderna. Såsom jag uttalade i propositionen nr 96 till föregående års riksdag fick fiskerinäringen under år 1951 vidkännas betydande avbräck till följd av den i vissa fall synnerligen kraftiga prisstegring, som under nämnda år inträffade å dess förnödenheter. Under år 1952 synes emellertid en stabilisering ha ägt rum av prisnivån för fiskets förnödenheter med en på senare tider skönjbar tendens till prissänkningar. Även om en sådan utveckling i och för sig bör vara ägnad att förbättra fiskerinäringens lönsamhet, är denna dock i fortsättningen liksom hittills främst beroende på att fiskets produkter kan avsättas till skäliga priser.

Det stöd i strävandena att uppnå sådana priser vid fiskarnas försäljning av sina fångster, som den prisreglerande verksamheten på fiskets område utgör, anser jag under dylika omständigheter erforderligt även under nästa budgetår. Nämnda verksamhet torde därför böra fortsätta. Jämväl grunderna för regleringen synes böra bibehållas i huvudsak oförändrade. Det torde sålunda få ankomma på Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts be- myndigande, statens jordbruksnämnd att handha prisregleringen i huvud- saklig överensstämmelse med de allmänna riktlinjer, som riksdagen god- känt.

I detta sammanhang vill jag erinra om att dåvarande chefen för jordbruks- departementet i propositionen nr 81 till 1951 års riksdag angående regle- ringen av priserna på fisk m. m. under budgetåret 1951/52 framhöll, att de riktlinjer, som riksdagen tidigare godkänt, bland annat innebure att fiskerinäringens utövare skulle ha samma möjligheter som andra befolk- ningsgrupper att vid rationella produktionsförhållanden uppnå en skälig levnadsstandard och erhålla sin del i den allmänna välförhållanden. Med utgångspunkt härifrån gjorde han i sagda proposition vissa uttalan- den angående sättet för handhavandet av prisregleringen.

Vid de överläggningar, som jordbruksnämnden haft med företrädare för fiskerinäringen, representerande fisket, fiskhandeln och fiskindustrin, an- gående den fortsatta prisregleringsverksamheten har från ostkustfiskets sida framförts förslag om att en utredning skall verkställas dels för att belysa fiskarnas — närmast strömmingsfiskarnas — inkomstförhållanden, dels ock för att klarlägga i vad mån det angivna målet för de prisreglerande åtgärderna uppnåtts. Skulle utredningen visa, att målet icke nåtts, borde åtgärder vidtagas för att förverkliga målsättningen, om så behövdes med an- litande av anslag på riksstaten. Vidare har av representanterna för handeln och konservindustrin, under hänvisning till att man inom ramen för ett huvudsakligen på prisreglering baserat stöd till fisket knappast kan ernå skälig standard för fiskets utövare, föreslagits en allsidig utredning rörande utformningen av den fortsatta fiskepolitiken.

Med anledning av de sålunda framförda utredningskraven vill jag till en början erinra om att de förut berörda riktlinjerna för prisregleringen på fisk i väsentliga delar grundar sig på ett förslag i ämnet, som på sin tid framlades av 1945 års fiskeriutredning och som — med vissa av dåvarande departementschefen föreslagna ändringar — godkändes av 1948 års riks- dag (prop. nr 48, jbr. utsk. utl. nr 17). I väsentliga delar innebär detta för- slag ett godtagande av det prisregleringssystem, som tillämpats sedan april 1946. Förhållandena inom fiskerinäringen har sedan dess otvivelaktigt un- dergått betydelsefulla förändringar, framför allt bestående däri, att fisket utvecklats till en exportnäring i högre grad än man tidigare räknat med. Den första efterkrigstidens utbyggnad av fiskeflottan har sålunda medgett en betydande ökning av fångsterna. I ännu högre grad än vad fallet var tidigare har det svenska fisket därigenom under de senaste åren för sin ekonomi varit beroende av exporten av fisk och fiskprodukter. Samtidigt

har importen av fisk kommit mera i blickpunkten, och därmed har starkare krav framkommit på en begränsning av importen av fisk och fiskprodukter. Under sådana omständigheter föreligger enligt min mening skäl att ompröva riktlinjerna för prisregleringen på fiskets område, varvid även de nuvarande direktiven för den speciella importregleringen på området synes böra behandlas. Jag har fördenskull för avsikt att hos Kungl. Maj:t hemställa om bemyndigande att tillkalla särskilda sakkunniga för utredning av ifrågavarande spörsmål. I avvaktan på att utredningsarbetet slutföres, torde såsom redan anförts prisregleringen på fiskets område handhas i huvudsak på samma sätt som hittills i enlighet med de uttalanden i ämnet, som gjorts av föredragande departementschefen i propositionen nr 81/1951.

Av den redogörelse, jordbruksnämnden lämnat rörande kostnaderna för upprätthållandet av prisregleringen, framgår att utbetalningarna av pristillägg och prisutjämningsmedel för år 1952 rätt avsevärt understigit summan av de under året influtna regleringsavgifterna. Behållningen av prisregleringsmedel utgjorde sålunda den 1 januari 1953 cirka 4 miljoner kronor mot 2,3 miljoner kronor den 1 januari 1952. I likhet med nämnden förutsätter jag, att medelsbehovet för att upprätthålla prisregleringen under nästa budgetår skall kunna täckas av prisregleringsmedel. Några anslag å riksstaten erfordras alltså icke för ändamålet.

Med hänsyn till omfattningen av prisregleringsverksamheten har jordbruksnämnden förordat, att regleringsföreningarna skall få disponera sina statslån och riksbankskrediter, för vilka staten ställt garanti, till deras fulla belopp jämväl under budgetåret 1953/54. Nämnden har vidare i anledning av förslag om utökning av tidigare beviljat statslån förordat, att den kredit, som ställts till föreningen Västkustfisks disposition, skall ökas från 2,5 till 5,5 miljoner kronor. Som skäl har därvid angivits, dels att föreningen på grund av utestående exportfordringar nödgats upplåna medel för att kunna göra avräkning med sina leverantörer, dels ock att det skett en successiv ökning av föreningens omsättning. För egen del anser jag mig böra tillstyrka, att regleringsföreningarna även under nästa budgetår skall få disponera över sina statslån samt åtnjuta viss riksbankskredit. Vad beträffar storleken av sistnämnda kredit finner jag mig kunna godtaga vad nämnden föreslagit; dock anser jag mig på grund av läget på kreditmarknaden icke kunna förorda större höjning av föreningen Västkustfisks riksbankskredit än med 0,5 miljoner kronor till 3 miljoner kronor.

I propositionen nr 81/1951 uttalade föredragande departementschefen, att han med hänsyn till de svårigheter, som utvecklingen inom fiskerinäringen kunde väntas komma att medföra för regleringsföreningarna, såsom en övergångsåtgärd ville förorda att föreningarna under budgetåret 1951/52 skulle vara befriade från att betala ränta å halva beloppet av beviljade statslån. För återstoden av lånen borde utgå ränta efter 3,5 procent. Vad sålunda anförts godkändes av riksdagen. Samma ståndpunkt intogs även

av 1952 års riksdag beträffande budgetåret 1952/53. Med anledning av de nu föreliggande framställningarna i ämnet vill jag understryka, att räntefriheten var avsedd att gälla endast under en övergångstid. Då föreningarna emellertid fortfarande har att arbeta under vissa svårigheter, anser jag mig böra förorda, att de i avvaktan på resultatet av den av mig föreslagna utredningen skall jämväl för budgetåret 1953/54 bibehållas vid förmånen att vara befriade från skyldigheten att betala ränta å lånens halva belopp. För återstoden bör liksom hittills utgå ränta efter 3,5 procent. Önskemålet om räntefrihet för lånens hela belopp kan jag således icke biträda.

Den anordning med centralisering av exporten till särskilda organ, vilken under några år tillämpats beträffande länder med centraliserad import, synes även under det gångna året ha fungerat tillfredsställande. Såsom jordbruksnämnden anfört synes det erforderligt att, för att rationellt tillvarata föreliggande exportmöjligheter, även i fortsättningen reglera exporten i ungefär samma omfattning som för närvarande. Även under budgetåret 1953/54 torde således i fråga om exporten böra tillämpas i huvudsak de grunder, som följts under innevarande budgetår.

Genom beslut av 1952 års riksdag ställdes ett belopp av 75 000 kronor till Kungl. Maj:ts förfogande till kostnaden för inrättandet från och med budgetåret 1952/53 av en befattning, vars innehavare skulle få till uppgift att särskilt verka för exporten av fisk. Av beloppet utgick 35 000 kronor ur jordbruksnämndens clearingkassa för fisk och 40 000 kronor från reservationsanslaget till Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. Sedermera har Kungl. Maj:t utsett innehavare av befattningen samt meddelat närmare föreskrifter om dennes arbetsuppgifter, stationeringsort och tjänstgöringsförhållanden i övrigt.

För budgetåret 1953/54 torde enahanda belopp vara tillfyllest, därest Stockholm skall anses såsom stationeringsort. Skulle befattningshavaren däremot komma att stationeras utomlands, synes i enlighet med jordbruksnämndens uppskattning ett belopp av 100 000 kronor behöva tagas i anspråk. Med hänsyn till att frågan om dispositionen av nyssnämnda reservationsanslag för nästa budgetår redan varit föremål för riksdagens prövning, är jag icke beredd att nu föreslå att större belopp än för innevarande budgetår skall få tagas i anspråk av anslaget för här ifrågavarande ändamål. Därest riksdagen icke har något att erinra, torde emellertid de medel, som kan komma att erfordras därutöver, få utgå av clearingkassan för fisk. Jag hemställer sålunda, att av det för befattningens upprätthållande under nästa budgetår erforderliga beloppet — högst 100 000 kronor — 40 000 kronor skall få tagas i anspråk ur reservationsanslaget till Främjande av beredning och avsättning av fisk m. m. samt återstoden bestridas ur clearingkassan för fisk.

Kostnaderna under innevarande budgetår för kvalitetskontrollen vid export av fisk och fiskprodukter bestrides i enlighet med beslut av 1952 års riksdag i första hand av inflytande kontrollavgifter jämte

ett tillskott av högst 75 000 kronor ur clearingkassan för fisk samt i andra hand av de medel, som står till förfogande för den prisreglerande verksamheten på fiskets område. Jordbruksnämnden, som förutsätter, att det ej heller under nästa budgetår skall bli möjligt att helt bestrida kontrollkostnaderna med de avgifter, som uttages av exportörerna, förordar att merkostnaderna skall täckas uteslutande med medel från clearingkassan för fisk. Enligt nämndens uppfattning bör man nämligen av principiella skäl undvika att för sådant ändamål använda medel, avsedda för den prisreglerande verksamheten. Jag delar denna uppfattning. Med hänsyn härtill tillstyrker jag i enlighet med nämndens beräkning att ett belopp av högst 75 000 kronor skall för budgetåret 1953/54 få tagas i anspråk ur nyssnämnda clearingkassa för att bestrida de kostnader för kvalitetskontrollen av fisk och fiskprodukter, som icke kan täckas genom influtna kontrollavgifter.

Konsumtionen av saltsill inom landet var före kriget så gott som uteslutande inriktad på importerad vara, främst islandssill, vilken mötte föga konkurrens av svenskfångad vara. Efter kriget har förhållandena i detta hänseende förändrats genom tillkomsten av sillfisket vid Fladen Ground i Nordsjön, vilket fiske numera utgör grundvalen för en betydande beredning av saltsill av god kvalitet. I motsats till den svenska sill, som fångades och saltades under förkrigstiden, har fladensillen en betydande marknad inom landet.

Fladenfisket har utvecklats till ett för de svenska västkustfiskarna mycket betydelsefullt fiske med avseende å såväl fångstens storlek som det ekonomiska utbyte, det ger sina utövarer. Betydelsen i detta hänseende av fladenfisket samt konkurrensen mellan fladensill och saltad importsill har lett till att västkustfiskarna hemställt om avsättningsskydd för fladensillen. Detta önskemål har hittills blivit tillmötesgått främst på så sätt, att jordbruksnämnden med stöd av en utav Kungl. Maj:t utfärdad kungörelse meddelat förbud mot försäljning av islandssill under viss del av året. Jag torde i detta sammanhang få erinra om att krav från fiskarnas sida på ytterligare skyddsåtgärder — närmast i form av importförbud i fråga om salt sill under den tid, nyssnämnda försäljningsförbud gäller — på sin tid föranledde Kungl. Maj:t att uppdraga åt nämnden att utreda frågan om vilka åtgärder till skydd för försäljningen av fladensill på den svenska marknaden som kunde anses erforderliga. Nämnden har nu slutfört detta utredningsuppdrag.

I likhet med nämnden anser jag, att ansträngningarna att öka avsättningen av fladensill inom landet på längre sikt måste inriktas på att genom olika åtgöranden i bland annat kvalitetsbefrämjande och kostnadsbesparande syfte söka bibringa denna en i förhållande till andra sillsorter ökad konkurrenskraft. Emellertid torde, såsom nämnden framhållit, på kort sikt därutöver fordras vissa åtgärder för att trygga avsättningen av fladensill. Nämnden har för sin del tillkännagivit, att den har för avsikt att, såvida icke förhållandena föranleder till annat, även under de närmaste åren upprätthålla temporärt förbud mot försäljning av islandssill. Häremot har jag intet att erinra. Ej heller har jag något att invända mot att nämnden, där ej

annat påkallas av marknadsläget, förhindrar importen för annan sill än islandssill under den tid, försäljningsförbud råder för sistnämnda vara. Genom dessa båda åtgärder i förening torde man enligt min mening i allt väsentligt uppnå samma verkningar som om man tillmötesginge det från fiskarehåll framförda kravet på temporärt importförbud för all saltsill. Samtidigt skulle man undgå de olägenheter i olika avseenden, som förknippas med ett förbud av sistnämnda slag.

Regleringen av importen och exporten av fisk och fiskprodukter sker allt fortfarande med stöd av de för utrikeshandeln med praktiskt taget alla varor utom jordbruksprodukter gällande kungörelserna om allmänt importförbud respektive allmänt exportförbud. Dessa har tillkommit i handels- och valutapolitiska syften, sistnämnda kungörelse dessutom med tanke på varuförsörjningen inom landet. Vid tillämpningen av kungörelserna skall dessutom när det gäller fisk och fiskprodukter beaktas vissa av Kungl. Maj:t och riksdagen givna direktiv i ämnet. I fråga om importen har dessa direktiv nära samband med det prisregleringssystem, som upprätthålles på fiskets område. Beträffande exporten avser de främst centralisering av denna till länder med centraliserad import.

Jordbruksnämnden har framhållit att, allteftersom de valuta- eller handelspolitiska motiven för upprätthållandet av regleringen av utrikeshandeln med fisk bortfaller eller uttunnas, det för nämnden framstår såsom alltmer tveksamt, i vad mån de för fiskprisregleringens upprätthållande nödvändiga import- och exportregleringarna bör och kan handhavas med stöd av de allmänna import- och exportkungörelserna. På grund av den sålunda rådande tveksamheten och inför utsikten av ett upphävande helt eller delvis av förut angivna import- och exportförbud anser jag i likhet med nämnden, att det är lämpligt att bestämmelserna om fisk och skaldjur i den omfattning, som i det följande anges, brytes ut ur nyssnämnda kungörelser samt intages i särskilda import- och exportförordningar liknande dem, som tidigare tillkommit för varor, hörande under jordbruksregleringen.

Vad till en början angår exportförfattningen förordar jordbruksnämnden, under hänvisning bland annat till det fortsatta behovet av centraliserad export till vissa marknader, att författningen skall omfatta alla slag av fisk och skaldjur. Häremot torde icke vara något att erinra.

I fråga om importförfattningen anser jordbruksnämnden, att denna i första hand bör omfatta de fiskslag, som för närvarande är underkastade statlig minimiprissättning eller handelsreglering. Härutöver bör enligt nämndens mening medtagas färsk långa och horngädda, enär dessa fiskslag tidvis varit minimiprisreglerade. På grund av möjligheterna till substitution föreslås vidare, att filéer av alla slag skall medtagas liksom även beredd sill, strömming, makrill och spillånga. Däremot bör sådana fiskslag, som är att hänföra till insjöfisket, samt lax, skarpsill och viss annan saltsjöfisk ävensom skaldjur samt redan frilistade fiskslag såsom ål icke inrymmas i författningen. För min del kan jag, i avbidan på resultatet av förut nämnda utredning, ansluta mig till nämndens uppfattning. Att såsom fiskeristy-

relsen och Sveriges fiskares riksförbund förordat ge importförfattningen en väsentligt vidare ram, finner jag mig således icke för närvarande kunna tillstyrka. Ej heller kan jag biträda förbundets hemställan, att generella importlicenser icke längre skall få komma i fråga. Jag förutsätter emellertid därvid, att ändring av det nuvarande användningsområdet för dylika licenser icke kommer att äga rum, utan att samråd skett med representanter för fiskerinäringen.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit i fråga om importförordningens omfattning torde från kungörelsen om allmänt importförbud böra undantagas de varuslag, som den nu föreslagna importförordningen kan komma att omfatta. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga denna författningsändring.

I samband härmed aktualiseras frågan vilken prisnivå för fisk som bör skyddas genom importregleringen. Här om föreligger olika meningar. Jag är emellertid icke beredd att nu taga ställning till spørsmålet, huruvida i detta hänseende någon ändring bör ske i de principer, som tillämpats under senare år. Därmed bör enligt min mening få anstå, tills resultatet föreligger av den utredning rörande den prisreglerande verksamheten på fiskets område, vilken jag tidigare bebådadt. Intill dess torde importen liksom även exporten böra regleras i huvudsaklig överensstämmelse med vad som tillämpas för närvarande. Vad nu sagts gäller beträffande importregleringen främst prisreglerad fisk men även vissa andra fiskslag, som jag föreslagit skola omfattas av denna.

Med hänsyn till den förut berörda utredningen synes de nya författningarna böra erhålla tidsbegränsad giltighet, förslagsvis till och med den 30 juni 1954, då giltighetstiden för förordningen om viss reglering av handeln med fisk, m. m. utlöper. Författningarna torde böra utformas i huvudsaklig överensstämmelse med motsvarande författningar på jordbrukets område. Detta innebär, bland annat, att de skall ge Kungl. Maj:t rätt att förordna om uttagande av import- och exportavgifter. Enligt min mening bör dock, intill dess resultatet av utredningen föreligger, denna möjlighet icke utnyttjas, såvida ej väsentligt ändrade förhållanden föranleder därtill.

I enlighet med det anförda har inom jordbruksdepartementet utarbetats förslag till dels *förordning angående reglering av införseln av vissa slag av fisk*, dels *förordning angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.* Förslagen torde böra föreläggas riksdagen till antagande.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels antaga förut omförmälda förslag till

- 1) förordning angående reglering av införseln av vissa slag av fisk,
- 2) förordning angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.,

Kungl. Maj:ts proposition nr 197.

dels medge, att för tiden till och med den 30 juni 1954 reglering av priserna på fisk ävensom av exporten av fisk av vissa slag jämte därmed sammanhängande frågor må anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med vad som förordats i det föregående.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

G. Lüzell.

Genomsnittliga fiskarepriser och minimipriser på fisk under tiden jull 1948—september 1952. Öre kg.

Tid	V ä s t k u s t e n										S y d k u s t e n						Genom- snittet av partinote- ringar på ström- ming i Stockholm ⁵
	Genomsnittliga fiskarepriser ¹					Minimipriser ²					Genomsnitt- liga fiskare- priser		Minimipriser ³				
	All fisk ²	Sill	Torsk	Mak- rill	An- nan fisk ²	Sill nr 1 ⁴	Sill nr 3 ⁴	Torsk nr 1	Torsk nr 2	Makrill (ej liten)	Sill	Torsk	Sill nr 1	Sill nr 3	Torsk nr 1	Torsk nr 2	
<i>1948</i>																	
3:e kv.	57·9	44·7	97·8	88·4	77·6	49 (42)	22	50	32	40	63·0	33·2	35	20	38	28	98·1
4:e kv.	52·8	35·7	105·7	91·0	57·2	40 (33)	22	50	35	40	61·7	40·6	45	20	39	30	100·1
<i>1949</i>																	
1:a kv.	51·3	35·2	75·3	106·2	91·9	35·5 (33)	20	50	35	40	55·5	36·5	45	20	39	30	100·0
2:a kv.	64·6	28·8	60·9	52·8	83·5	35·5 (33)	20	50	35	40	57·5	32·6	45	20	39	30	86·8
3:e kv.	47·3	34·9	53·5	58·5	79·5	49 (40)	22	50	35	40	53·9	35·2	45	20	39	30	90·0
4:e kv.	46·1	30·5	78·2	58·8	85·6	40 (33)	22	50	35	40	55·7	38·2	45	20	39	30	90·1
<i>1950</i>																	
1:a kv.	40·6	27·3	57·4	20·8	81·2	33 (22)	22	50	35	40	49·1	31·9	45	20	39	30	84·6
2:a kv.	51·1	28·2	34·4	45·9	67·9	33 (22)	22	50	35	40	40·0	34·0	45	20	39	30	81·5
3:e kv.	50·0	36·9	58·6	63·0	76·5	47 (36)	22	50	35	40	46·1	34·6	45	20	39	30	92·0
4:e kv.	51·2	33·5	89·0	40·8	88·7	44 (31)	22	50	35	40	52·6	47·4	45	20	39	30	100·8
<i>1951</i>																	
1:a kv.	47·9	33·7	69·3	39·1	85·7	40 (30)	27	50	35	40	52·3	42·4	45	20	42	38	101·2
2:a kv.	60·6	37·1	68·1	48·6	77·4	40 (30)	27	55	45	40	45·7	39·0	45	20	42	38	107·7
3:e kv.	53·7	42·1	78·3	68·0	98·3	53 (42)	28	55	45	40	51·1	41·9	55	20	42	38	108·0
4:e kv.	53·4	37·9	103·3	57·5	99·9	53 (42)	28	55	45	40	51·8	53·2	55	20	42	38	113·6
<i>1952</i>																	
1:a kv.	44·7	34·5	72·6	41·0	90·2	47 (31)	36 (20)	55	45	40	54·2	48·1	65	55	49	46	111·0
2:a kv.	66·8	45·8	76·3	56·0	80·1	47 (31)	36 (13)	63	53	50	51·5	44·4	65	55	49	46	113·7
3:e kv.	60·3	47·0	74·6	66·5	95·7	56 (45)	36 (31)	63	53	50	49·6	48·4	65	55	49	46	122·8

¹ Uppgifterna avse försäljningen vid fiskauktionerna i Göteborg, Gravarne, Smögen, Lysekil och Strömstad (exkl. Strömstad för dec. 1949).

² Skarpsill och skaldjur ej medtagna.

³ Minimipriserna på sill och makrill avse orensad vara; minimipriserna på torsk avse rensad vara med huvud.

⁴ Avser minimipriser vid försäljning på s. k. första auktion (för alla köpare). Inom parentes har angivits minimipriser vid försäljning på s. k. andra auktion (för exportörer och beredare).

⁵ Partinoteringen på strömming är det pris, som av producentföreningen fastställts att gälla vid försäljning till återförsäljare i och för dennes rörelse, och är sålunda ej jämförbart med de i kolumnerna redovisade fiskarepriserna.

Den totala utrikeshandeln med fisk, fiskrom, ostron och kräftdjur samt fiskkonserver omfattande stat. nr 27—63 och 315—317.

År	Utförsel				Införsel			Differens
	Kommersiell export		Direktland- ningar i utlandet ¹	Summa	Kommersiell import		Summa	Utförsel- överskott + Införsel- överskott —
	(fisk m. m.) st. nr 27—63	(fiskkonser- ver) st. nr 315—317			(fisk m. m.) st. nr 27—63	(fiskkonser- ver) st. nr 315—317		
Miljoner kilogram								
1935/39	25·6	0·8	14·8	41·2	50·2	1·4	51·6	— 10·4
1940/44	5·6	0·2	5·0	10·8	11·7	0·8	12·0	— 1·2
1945	6·8	—	6·7	13·5	16·8	0·2	17·0	— 3·5
1946	34·1	2·4	13·0	49·5	28·4	0·7	29·1	+ 20·4
1947	17·6	2·5	10·1	30·2	30·1	1·2	31·3	— 1·1
1948	47·8	1·4	12·9	62·1	28·5	0·7	29·2	+ 32·9
1949	46·2	2·2	18·1	66·5	23·5	0·8	24·3	+ 42·2
1950	35·5	2·7	24·5	62·7	26·8	1·5	28·3	+ 34·4
1951 ¹	51·1	1·7	19·0	71·8	31·1	1·2	32·3	+ 39·5
1952 ¹	55·0	1·7	27·0	83·7	34·7	1·6	36·3	+ 47·4
Miljoner kronor								
1935/39	8·0	1·1	3·1	12·2	23·1	2·4	25·5	— 13·3
1940/44	2·9	0·2	2·2	5·3	10·5	1·6	12·1	— 6·8
1945	4·1	0·2	7·0	11·3	19·6	1·3	20·9	— 9·6
1946	25·6	5·4	10·1	41·1	32·2	4·3	36·5	+ 4·6
1947	17·7	7·4	5·1	30·2	30·6	5·2	35·8	— 5·6
1948	33·6	4·9	5·9	44·4	29·7	2·5	32·2	+ 12·2
1949	28·0	5·7	6·8	40·5	24·7	2·9	27·6	+ 12·9
1950	23·5	7·6	8·8	39·9	29·9	6·5	36·4	+ 3·5
1951 ¹	33·9	5·5	8·7	48·1	37·5	5·9	43·4	+ 4·7
1952 ¹	38·9	5·5	11·0	55·4	46·9	6·9	53·8	+ 1·6

¹ Uppgifterna äro preliminära (uppgifterna om direktlandningar i utlandet under december 1952 äro uppskattade).

² Skrapfisk är icke inkluderad.

T a b l å
Över inkomster (prisregleringsavgifter m. m.) och utgifter för prisregleringen på fisk under tiden 15/4¹ 1946—31/12 1952, allt i kronor.

Tid	Västkusten		Sydkusten		Ostkusten (strömming)		Importfisk	Överfört från clearing-kassan för fisk
	prisregleringsavgifter	utgifter	prisregleringsavgifter	utgifter	prisregleringsavgifter	utgifter	prisregleringsavgifter	
		Pristillägg		Pristillägg		Utbetalt för prisutjämn. ³		
15/4 ¹ —31/12 1946	1 117 780: 21	1 276 724: 82	124 086: 57	80 276: 72	113 425: 88	—	80 167: 09	1 000 000: —
1/1—31/12 1947	1 699 532: 08	1 507 945: 02	196 826: 53	224 512: 86	191 648: 54	140 726: —	295 221: 73	
1/1—31/12 1948	2 239 833: 72	1 949 812: 46	381 401: 55	8 323: 68	245 834: 98	132 597: —	240 298: 87	
1/1—31/12 1949	2 000 733: 09	1 928 838: 41	306 089: 17	292 115: 77	254 064: 84	831 289: 46	247 384: 72	
1/1—31/12 1950	1 546 655: 26	2 560 254: 65	225 914: 41	581 793: 96	236 396: 81	485 874: 74	324 952: 84	
1/1—31/12 1951	2 026 991: 10	1 441 531: 28	314 686: 10	138 400: 72	310 511: 65	525 000: —	836 301: 45	
1/1—31/12 1952	2 152 916: 51	² 1 714 237: 26	488 976: 85	145 048: 07	448 015: 42	800 000: —	1 326 222: 23	
		Omkostnader		Omkostnader		Omkostnader		
15/4 ¹ 1946—31/12 1952		163 895: 87		55 482: 40		3 154: 80		
Summa	12 784 441: 97	12 542 739: 77	2 037 981: 18	1 525 954: 18	1 799 898: 12	2 918 642: —	3 350 548: 93	1 000 000: —
Behållning (+) resp. underskott (—)	+ 241 702: 20		+ 512 027: —		— 1 118 743: 88		3 350 548: 93	1 000 000: —
			+ 3 985 534: 25					
Ränteinkomst under 1952				13 441: 62				
				+ 3 998 975: 87				

¹ Beträffande strömmingsregleringen 1/4.

² Beloppet är preliminärt.

³ Bortsett från fonder å tillhoppa 543 168 kronor, vilka vid regleringssystemets införande ställdes till ostkustens förfogande för prisutjämningsbidrag och sedermera helt åtgått.

Anm. Beloppen i kolumnerna »prisregleringsavgifter» avse under respektive år *faktiskt influtna* inkomster, medan beloppen i kolumnerna »utgifter» avse de pristillägg, som *belöpa på* respektive år.